

„Tento projekt bol realizovaný s finančnou pomocou Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) prostredníctvom Operačného programu Základná infraštruktúra, ktorého riadiacim orgánom je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.“

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

TERIAKOVCE

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

Schvaľovacia doložka:

Označenie schvaľovacieho orgánu: Obecné zastupiteľstvo v Teriakovciach

Číslo uznesenia a dátum schválenia: .....

Číslo VZN obce, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN obce : .....

Oprávnená osoba: Miroslav Angelovič – starosta obce .....

August 2008

Obstarávateľ : **Obec Teriakovce**
Obecný úrad
080 05 Teriakovce
Zastúpený : Miroslav Angelovič – starosta obce
IČO : 00 327 859

Spracovateľ : **Ing. arch. Ivan Vook AA**
Janouškova 20, 080 01 Prešov
Číslo osvedčenia : 0639 AA
IČO : 32 928 254

Riešiteľský kolektív

Hlavný riešiteľ : Ing. arch. Ivan Vook AA
Urbanizmus : Ing. arch. Vladimír Nedelko
: Ing. arch. Ivan Vook
: Akad. arch. Ing. arch. Jozef Zelem
Demografia a socioekonomický potenciál : Mgr. Katarína Rosičová
Kultúra a kultúrne dedičstvo : Akad. arch. Ing. arch. Jozef Zelem
Rekreácia, turizmus a cestovný ruch : Ing. arch. Vladimír Nedelko
Verejná doprava a dopravné zariadenia : Ing. Ján Sta roň
Vodné hospodárstvo : Ing. Ivan Bača
Energetika – elektrická energia : Ing. Vasil' Vachna
Energetika – plyn : Ing. Ivan Bača
Telekomunikácie a informačné siete : Ing. Vasil' Vachna
Ochrana prírody a tvorba krajiny : Mgr. Marián Buday
Odpadové hospodárstvo : Ing. Zuzana Durbaková
Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo : Ing. Ján Stano
Ing. Marek Glevaňák
Grafické práce a GIS : Jozef Andrej
: Matej Harčarik
Editorské práce : Cecília Mihalová

Odborne spôsobilou osobou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacích dokumentácii obcí a regiónov podľa § 2a zákona číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov je Ing. arch. Vladimír Debnár s registračným číslom preukazu 069 vydaného Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky dňa 31.10.2001.

OBSAH :

1.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
1.1.	Údaje o základnej územnej jednotke	4
1.2.	Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	4
1.3.	Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu	5
1.4.	Údaje o súlade riešenia so zadávacím dokumentom	5
1.5.	Východiskové podklady	5
2.	RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU	7
2.1.	Vymedzenie územia a základné charakteristiky	7
2.1.1.	Vymedzenie riešeného a záujmového územia	7
2.1.2.	Fyzickogeografická charakteristika územia	7
2.1.3.	Územná charakteristika prírodného potenciálu	12
2.2.	Zásady ochrany kultúrohistorických a prírodných hodnôt územia obce	13
2.2.1.	Ochrana prírodných hodnôt územia obce	13
2.2.2.	Ochrana kultúrohistorických hodnôt	15
2.3.	Základné demografické údaje	16
2.4.	Väzby vyplývajúce zo záväzných častí nadradených dokumentácií	18
2.5.	Širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	24
2.6.	Sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	24
2.7.	Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania	25
2.8.	Funkčné využitie územia	25
2.8.1.	Obytné územia	25
2.8.1.1.	Koncepcia rozvoja súčasného obytného územia	25
2.8.1.2.	Rozvojové plochy bývania	25
2.8.2.	Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra	26
2.8.3.	Výrobné územia	30
2.8.3.1.	Koncepcia rozvoja hospodárskej základne	30
2.8.3.2.	Stanovenie ochranných pásiem výroby	31
2.8.4.	Plochy zelene	31
2.8.5.	Rekreácia, kúpeľníctvo a cestovný ruch	32
2.9.	Verejné dopravné a technické vybavenie	34
2.9.1.	Doprava	34
2.9.2.	Vodné hospodárstvo	36
2.9.3.	Energetika a energetické zariadenia	38
2.9.4.	Telekomunikácie	41
2.10.	Ochrana prírody	42
2.10.1.	Koeficient ekologickej stability	42
2.10.2.	Prvky územného systému ekologickej stability	43
2.11.	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	44
2.11.1.	Krajinnoekologické opatrenia	44
2.11.2.	Odpadové hospodárstvo	45
2.12.	Riešenie záujmov obrany štátu a ochrany obyvateľstva	46
2.13.	Vymedzenie zastavaného územia	47
2.14.	Vymedzenie ochranných pásiem a plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	48
2.15.	Vyhodnotenie použitia poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske využitie	51
2.16.	Hodnotenie navrhovaného riešenia	51

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1. Údaje o základnej územnej jednotke

Obec: Teriakovce				
Kód ZUJ	525286	Rozloha ZUJ v ha		318
Kraj	7 Prešovský	Nadmorská výška m.n.m.	od	325
Okres	707 Prešov		do	473

Poznámka: ZUJ - základná územná jednotka

Obec Teriakovce je koncovou cestnou obcou v okrese Prešov. Zastavané územie má prevažne obytnú funkciu. Výstavba v obci Teriakovce je charakteristická malou vyváženosťou staršej historickej a novej povojnovej zástavby. Podľa posledného sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 mala obec 385 obyvateľov a 96 trvale obývaných bytov.

1.2. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

1.2.1. Údaje o dôvodoch obstarania územného plánu

Obec Teriakovce v súčasnosti nemá pre svoj ďalší rozvoj žiadnu záväznú územnoplánovacia dokumentáciu. Územný plán VÚC Prešovského kraja 2004 nerieši lokálny charakter územia, preto je potrebné vypracovať územný plán obce, aby bolo možné zahrnúť aj širšie vzťahy medzi jednotlivými katastrami. Tieto perspektívne zmeny však nemožno realizovať bez cieľavedomej pomoci štátu, ktorá by mala formou rozvojových programov v spolupráci so štrukturálnymi fondmi Európskej únie podnietiť iniciatívu domáceho obyvateľstva. Riešenie úlohy preto vyplýva z potreby vypracovať pre obec Teriakovce dlhodobú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja. Potreba vypracovať územný plán obce, zdôvodňujúceho obstaranie, vyplýva z toho, že:

- je základným nástrojom pre koncepciu organizácie územia obce počas záväznosti územného plánu obce,
- umožňuje priechodnosť investičných zámerov, to znamená konkrétnej povoloňovacej činnosti riešenej v územnom pláne pri následnom vydávaní územných rozhodnutí a stavebných povolení,
- je záväzným podkladom pre koordináciu zámerov výstavby v území,
- je záväzným podkladom pre projektovanie dopravnej, technickej a sociálnej vybavenosti v obci,
- umožňuje realizovať v obci také stavby verejnoprospešného charakteru, kde nie je daný súhlas vlastníkov pozemkov s ich výstavbou, a to tým, že vymedzí verejnoprospešné stavby v danom území v zmysle stavebného zákona.

Územný plán obce Teriakovce bol objednaný z dôvodu jeho absencie a aktuálnej potreby pre dlhodobé a operatívne rozhodovanie pri riadení a usmerňovaní rozvoja obce.

1.2.2. Hlavné ciele riešenia

Hlavným cieľom riešenia Územného plánu obce Teriakovce je prehodnotenie súčasnej urbanistickej štruktúry obce, riešenie vhodného usporiadania funkčných plôch z pohľadu perspektívneho rozvoja obce. Zámery je potrebné zosúladiť s územným systémom ekologickej stability.

V územnom pláne obce v súlade s Územným plánom VÚC Prešovského kraja 2004 je potrebné riešiť:

- priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia,
- plochy výstavby v priamej nadväznosti na zastavané územie obce,
- možnosti rozvoja obytnej zástavby a usmernenia výhľadových plôch určených pre funkciu bývania,
- rozvoj občianskej vybavenosti obce a sociálnej infraštruktúry,
- rozvoj športových a rekreačných aktivít s možnosťou využitia prírodného potenciálu územia,
- rozvoj hospodárskej základne,
- rozvoj dopravnej a technickej vybavenosti obce,
- opatrenia na zvýšenie ekologickej stability územia,
- opatrenia vplývajúce zo záujmov obrany štátu,
- opatrenia protipožiarnej ochrany a ochrany územia pred povodňami,
- vyhodnotenie použitia poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske využitie,
- záväzné regulatívy priestorového a funkčného využitia územia,
- verejnoprospešné stavby.

Obec nemá viac ako 2000 obyvateľov. Vzhľadom na to, že Územný plán obce Teriakovce je spolufinancovaný Európskou úniou a že v riešenom území sa nachádza časť európskej sústavy chránených území NATURA 2000 a navrhované Chránené vtáčie územie Slanské vrchy bol tento územný plán posudzovaný podľa zákona číslo 24/2006 Z.z. ako strategický dokument. Riešenie Územného plánu obce Teriakovce je bilancované na obdobie k roku 2025. Územný plán obce je spracovaný v rozsahu ustanovení platného stavebného zákona a súvisiacich predpisov o územnoplánovacích dokumentáciách obce.

1.3. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec Teriakovce nemala nikdy v minulosti vypracovaný územný plán obce. Realizácia výstavby v obci bola uskutočňovaná na základe územných rozhodnutí v zmysle stavebného zákona.

1.4. Údaje o súlade riešenia so zadaním

1.4.1. Chronológia spracovania jednotlivých etáp územného plánu

Územný plán obce Varadka bol objednaný obcou Varadka v januári 2007. Prieskumy a rozborové boli spracované Ing. arch. Ivanom Vookom AA, Prešov v marci 2007 s podrobnosťou požadovanou metodickým usmernením pre riešenie územných plánov obcí. Návrh zadania pre spracovanie územného plánu obce bol vypracovaný v zmysle zákona číslo 50/1976 Z.z. v znení neskorších predpisov a v súlade s vyhláškou číslo 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Zadanie bolo spracované Ing. arch. Ivanom Vookom AA, Prešov v roku 2007 a schválené Obecným zastupiteľstvom v Teriakovciach dňa 24. októbra 2007 uznesením číslo 44/10/07 v súlade so stanoviskom Krajského stavebného úradu v Prešove, odboru územného plánovania číslo 2007–896/3232–2 zo dňa 27. septembra 2007 k posúdeniu návrhu zadania pre spracovanie Územného plánu obce Teriakovce.

Prerokovanie návrhu Územného plánu obce Teriakovce oznámila obec verejnosti podľa §22 ods.1 stavebného zákona oznámením na úradnej tabuli a v obecnom rozhlase. O prerokovaní návrhu Územného plánu obce Teriakovce upovedomila obec podľa §22 ods. 2 stavebného jednotlivo dotknuté orgány štátnej správy, samosprávny kraj, dotknuté obce a dotknuté právnické osoby. Prerokovanie návrhu Územného plánu obce s verejnosťou sa uskutočnilo na Obecnom úrade v Teriakovciach.

1.4.2. Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Pri riešení Územného plánu obce Teriakovce sa dôsledne vychádza zo schváleného zadania zo dňa 24. októbra 2007 uznesením číslo 44/10/07, ako základného záväzného podkladu spracovania územného plánu. Z riešenia územného plánu nevyplývajú žiadne požiadavky na preschválenie zadania.

1.5. Výhodiskové podklady

Pre spracovanie územného plánu obce boli použité tieto dokumentácie a podklady:

- Nariadenie Vlády Slovenskej republiky číslo 528/2001 Z.z. ktorým, sa vyhlasuje záväzná časť Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 a Uznesenie Vlády Slovenskej republiky číslo 1033/2001 zo dňa 31.10.2001, ktorým boli schválené záväzné zásady a regulatívy záväznej časti Konceptie územného rozvoja Slovenska 2000,
- Nariadenie Vlády Slovenskej republiky číslo 679/2002 Z.z. zo dňa 27.11.2002, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Vlády Slovenskej republiky číslo 216/1998 Z.z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Prešovský kraj,
- Nariadenie Vlády Slovenskej republiky číslo 111/2003 zo dňa 12.3.2003, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Vlády Slovenskej republiky číslo 183/1998 Z.z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Prešovský kraj v znení nariadenia Vlády Slovenskej republiky číslo 679/2002 Z.z.,
- Územný plán VÚC Prešovského kraja Zmeny a doplnky 2004 – SAŽP CKEP Prešov, 2004, schválené zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením číslo 228/2004 zo dňa 22.06.2004 a Všeobecné záväzné nariadenie Prešovského samosprávneho kraja číslo 4/2004,
- Zákon Národnej rady Slovenskej republiky číslo 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,

- Uznesenie Vlády Slovenskej republiky k národnému zoznamu navrhovaných chránených vtáčích území číslo 636/2003 zo dňa 9.7.2003,

Použitá odborná literatúra:

- Atlas Slovenskej socialistickej republiky, SAV Bratislava, r. 1982,
- Atlas krajiny Slovenskej republiky 1. vydanie, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, r. 2002,
- Geomorfologické členenie SSR a ČSSR, Slovenská kartografia Bratislava, r. 1986,
- Atlas inžinierskogeologických máp SSR, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava, r. 1989,
- Geologická mapa Popradskej kotliny, Hornádskej kotliny, Levočských vrchov, Spišsko-šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny, Bratislava, r. 1999,
- Nerastné suroviny Slovenskej republiky, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava, r. 2001,
- Hydroekologický plán povodia Hornádu, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky Bratislava a Slovenský hydrometeorologický ústav Bratislava, r. 2002,
- Minerálne vody Slovenska, r.1977,
- Geobotanická mapa ČSSR – Slovenská socialistická republika, VEDA Bratislava, r. 1986,
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v Slovenskej republike 2001, Slovenský hydrometeorologický ústav Bratislava, r. 2002,
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Vydavateľstvo SAV Bratislava, r. 1977,
- Súpis pamiatok na Slovensku, Obzor Bratislava, r. 1968,
- Dejiny osídlenia Šariša, r.1990,
- Ochrana prírody okresu Prešov, Ľudovít Dostal, r.1987,

Ďalej boli použité tieto dokumentácie:

- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Prešov, EKOLAND, s.r.o., r. 1994,
- Správa o stave životného prostredia Prešovského kraja za rok 2002, Krajský úrad v Prešove a SAŽP, pracovisko Prešov, r. 2004,
- Aktuálne údaje Archeologického ústavu SAV Nitra kraj Prešov k 31.12.1998,
- Sčítanie dopravy, r. 2001,
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja, r. 2006,
- Program odpadového hospodárstva okresu Prešov, r. 2005,
- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 Krajského štatistického úradu v Prešove,
- Informačná databáza obecného úradu v Teriakovciach,
- Dokumentácia pre vydanie územného rozhodnutia pre 32 rodinných domov na území Čerešňov, Arching s.r.o. Košice, r. 2002,
- Register obnovenej evidencie pozemkov obce Teriakovce, AGROCONS Banská Bystrica, r. 2005,
- Krajinnokoekologický plán obce Teriakovce, Ing. Peter Chomjak, Ďumbierska 4, Prešov, r. 2007,
- Projektové dokumentácie inžinierskych sietí – podklady riešiteľov projektových dokumentácií uvedených inžinierskych sietí,
- Prieskumy a rozbor pre spracovanie Územného plánu obce Teriakovce – Ing. arch. Ivan Vook AA – Prešov, r. 2007,
- Zadanie pre spracovanie Územného plánu obce Teriakovce – Ing. arch. Ivan Vook AA – Prešov, r. 2007,

Pre spracovanie boli použité mapové podklady:

- Základné mapy ČSSR v mierke 1: 50 000,
- Základné mapy ČSSR v mierke 1: 10 000,
- Vektorová mapa nehnuteľnosti katastra Teriakovce.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

2.1. Vymedzenie územia a základné charakteristiky

2.1.1. Vymedzenie riešeného a záujmového územia

2.1.1.1. Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie územného plánu obce Teriakovce je vymedzené jeho katastrálnou hranicou a jeho rozloha je 318 ha (viď grafická časť – výkres číslo 2). Podrobne riešené územie (viď grafická časť – výkres číslo 3), je vymedzené súčasnými hranicami zastavaného územia obce rozšírením o príslušné plochy uvažované predovšetkým na bývanie, výrobu, šport, rekreáciu, občiansku a technickú vybavenosť.

2.1.1.2. Vymedzenie záujmového územia

Záujmové územie tvorí územie bezprostredne súvisiace s riešeným územím majúcim prevádzkovú a ekologickú väzbu, ochranné pásma a väzby na technickú infraštruktúru.

Katastrálne územie obce Teriakovce je v dotyku s katastrálnymi územiami mesta Prešov (Solivar a Šalgovík) a katastrálnymi územiami obcí Vyšná Šebastová, Podhradík a Ruská Nová Ves. Obec sa nachádza vo východnej časti okresu Prešov (viď grafická časť – výkres číslo 1).

2.1.2. Fyzickogeografická charakteristika územia

2.1.2.1. Geológia

2.1.2.1.1. Geologické pomery

Katastrálne územie obce Teriakovce je vo východnej časti budované neogénnymi monotónnymi sivými vápnitými ílovcami mirkovského súvrstvia. Ílovce majú monotónny vývoj, sú až zelenosivé, prachovité a vápnité (obsah CaCO₃ koliše od 15,2 do 27,5 %).

Juhozápadná časť katastra je budovaná neogénnymi sedimentmi, ktoré zastupujú zelenosivé prachovité ílovce s polohami jemnozrnných pieskovcov (kladzianske súvrstvie). Prevládajúcim litotypom sú prachovité ílovce, ktoré lokálne prechádzajú do prachovcov. Jemnozrnné pieskovce tvoria v súvrství polohy 0,3 až 2,0 m hrubé, obyčajne však nepresahujú 1 m. Neogénne sedimenty sú v severnej polovici katastra prekryté kvartérnymi sedimentmi, ktoré zastupujú proluviálne sedimenty stredného pleistocénu s pokryvom sprašovitých hĺn stredného a mladšieho pleistocénu. Tieto sedimenty vytvárajú najstaršiu generáciu náplavových kužeľov na západnom úpätí Slanských vrchov. Ich pôvodný tvar bol neskoršími erózo-denudačnými procesmi značne pozmenený.

V severovýchodnej časti katastra sú na neogénnych sedimentoch uložené proluviálne sedimenty – piesčité a hlinité štrky, tvoria nízke náplavové kužele Šebastovky a Šebastovíka, valúny majú priemernej veľkosti 5 – 6 cm s rôznym stupňom navetrania. Zaujímavá je pozícia kužeľa Šebastovíka, ktorý v tejto časti je uložený na mindelskom náplavovom kuželi Šebastovky. Jednotlivé predkvartérne súvrstvia sú vo väčšej alebo menšej miere pokryté kvartérnymi sedimentmi (najmä deluviálne, v menšej miere aj fluviálne sedimenty). Fluviálne sedimenty tvoria výplň údolnej nivy väčších vodných tokov, napr. vodné toky Šebastovka a Šebastovík, predstavujú ich piesčité štrky, hlinité štrky, hliny a íly. Deluviálne sedimenty tvoria hrubšie výskyty na plochých svahoch a nezriedka predstavujú vhodné prostredie pre vznik svahových porúch. Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie prevažuje v južnej časti katastra rajón striedajúcich sa súdržných a nesúdržných sedimentov, v severnej časti katastra rajón proluviálnych sedimentov. V riešenom katastrálnom území je diagnostikované nízke i stredné radónové riziko.

2.1.2.1.2. Zvýšená seizmicita, vyhodnotenie zemetrasnej činnosti

Územie obce patrí do 6. stupňa seizmického ohrozenia v hodnotách makroseizmickkej intenzity. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia je v rozmedzí 1,30 – 1,59 m.s⁻² na skalnom podloží pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov t.z. periódu návratnosti 475 rokov. Najbližšie zaznamenané epicentrum v období počas rokov 1034 – 1994 so silou 3. – 4. stupňa epicentrickej seizmicity sa nachádza v priestore Prešova.

2.1.2.1.3. Prírodná rádioaktivita a radónové riziko

Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Najväznejším prírodným zdrojom žiarenia je radón (²²²Rn) a jeho

dcérske produkty. Ide o karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc. Zdrojom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádioaktívnych látok, odkiaľ sa sekundárne rôznym spôsobom a rôznymi prístupovými cestami dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo stavebných materiáloch do obytných priestorov.

Z legislatívneho hľadiska je problematika radónového rizika upravená Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva č. 406/1992 Zb. a Uznesením Vlády Slovenskej republiky číslo 726/1991, ktorou bol schválený Program ochrany obyvateľstva pred radónom a jeho dcérskymi produktmi. Dosiahnuté hodnoty objemovej aktivity ^{222}Rn v pôdach v intervale 0 – 20 kBq.m⁻³ a koncentrácie ^{222}Rn v podzemných vodách v intervale 20 – 50 Bq.l⁻¹ na území obce patria medzi najnižšie v rámci Slovenskej republiky.

2.1.2.2. Geomorfológia

2.1.2.2.1. Geomorfologické jednotky

Z hľadiska geomorfologického členenia vymedzené riešené územie obce Teriakovce patrí k Západným Karpatom, k subprovincii Vnútorne Západné Karpaty, do oblastí Lučenecko–košickej znížiny, geomorfologického celku Košická kotlina a geomorfologického podcelku Toryská pahorkatina.

2.1.2.2.2. Geomorfologické pomery

Geologická stavba v rozhodujúcej miere modifikuje aj morfológické a morfometrické pomery v riešenom území. Kataster sa vyznačuje reliéfom stredne až silne členenej pahorkatiny s hladko modelovaným reliéfom, s plytko zarezanými dolinami vodných tokov, sklonmi svahov zväčša od 3 do 7°, zriedkavé sú územia so sklonom nad 12°.

Základnými typmi eróznou – denudačného reliéfu sú v oblasti Toryskej pahorkatiny reliéf erózných brázd a reliéf kotlinových pahorkatín. Z vybraných typov reliéfu majú významné postavenie zosuvy, prolúviálne kužele vysoké, stredné a nízke.

2.1.2.3. Morfometrická charakteristika

2.1.2.3.1. Sklonitosť

Sklonitosť reliéfu sa využíva predovšetkým pri stanovovaní rýchlosti odnosu vody a materiálu po svahu, limituje lokalizáciu aktivít v krajine. Podľa všeobecných morfometrických charakteristík sa územie z hľadiska sklonitosti člení do šiestich intervalov (0–3°, 3–7°, 7–12°, 12–17°, 17–25°, 25° a viac).

Katastrálne územie obce Teriakovce leží na zarovnanom pahorkatinnom reliéfe Košickej kotliny, čo má za následok minimálne sklonostné členenie a absenciu strmých svahov nad 7°. Územie leží na mierne sa zvažujúcich svahoch so sklonom 0–3–7°.

2.1.2.3.2. Expozícia

Poloha svahu s ohľadom na slnečné žiarenie, osvetlenie, vietor a zrážky sa člení podľa svetových strán. Ide o orientáciu reliéfu, ktorá je dôležitá pre stanovenie podkladov pre mikroklímu územia, lokalizáciu poľnohospodárskych plodín, športových aktivít a pod.

V katastri sú dve dominantné expozičné svahov. Ide o mierne klesajúce západné a juhozápadné svahy v celom území katastra. Menej zastúpené sú severné, severozápadné a južné svahy. Absentujú ostatné expozičné svahov.

2.1.2.3.3. Insolácia

Pri insolácii (inak oslnení) reliéfu ide o priame slnečné žiarenie dopadajúce na zemský povrch a jeho množstvo závisí od výšky Slnka, intenzity žiarenia, od sklonu a expozičné povrchu. Z pozorovaní sa zistilo, že najvyššie hodnoty insolácie majú južne, juhozápadne a západne mierne klonené svahy 0–7° v Košickej kotline.

Menšie insolačné hodnoty vykazujú svahy severozápadnej a severnej orientácie, ale nakoľko ide o takmer rovinný charakter terénu, sú insolačné hodnoty skoro rovnaké.

2.1.2.4. Klimatológia

2.1.2.4.1. Klimatické podmienky

Územie v širšom okolí obce Teriakovce možno na základe klimatických charakteristík zaradiť do dvoch klimatických oblastí:

- teplej klimatickej oblasti, mierne vlhkej, s chladnou zimou reprezentovanej okrskom T7, západná a stredná časť katastra,
- mierne teplej klimatickej oblasti reprezentovanej mierne teplým, mierne vlhkým pahorkatinovým až vrchovinovým okrskom M3, územie vo východnej časti katastra.

Priemerný ročný počet letných dní v rámci časového obdobia rokov 1961 – 1990 na najbližšej klimatickej stanici lokalizovanej v meste Prešov dosiahol hodnotu 49 dní a priemerný ročný počet mrazových dní dosiahol hodnotu 124 dní. Priemerný ročný počet dní s celodenným vykurovaním sa vo vymedzenom riešenom území pohyboval od 220 do 240 dní.

2.1.2.4.2. Klimatické pomery

Zrážky:

Z hľadiska výskytu hmiel patrí predmetné katastrálne územie Teriakovce do oblasti zníženého výskytu hmiel – podhorské až horské svahové polohy s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 20 do 50 dní. Vo východnej časti katastra sú vrcholové polohy Slanských vrchov zaradené do oblasti horských advektívnych hmiel s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 70 do 300 dní. Priamo v obci sa nenachádza zrážkomerná stanica. Pre ilustráciu zrážkových pomerov v širšom dotknutom území sú uvedené údaje zo zrážkomerných staníc v okolitých obciach.

Priemerné mesačné, ročné úhrny a úhrny letného polroku zrážok v mm. – Prešov

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	LP
30	27	31	44	64	84	90	78	53	49	42	33	625	413

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Priemerné mesačné, ročné úhrny a úhrny letného polroku zrážok v mm. – Zlatá Baňa

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	LP
39	36	42	64	75	107	97	84	59	54	58	46	761	485

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Základné klimatické charakteristiky širšieho záujmového územia:

Klimatický ukazovateľ	Obdobie pozorovania	Hodnota ukazovateľa
Priemerný ročný úhrn zrážok (mm)	1961 – 1990	600 – 700
Priemerný úhrn zrážok v januári (mm)	1961 – 1990	30 – 40
Priemerný úhrn zrážok v júli	1961 – 1990	80 – 90
Absolútne maximum mesačných úhrnov zrážok (mm)	1951 – 2000	200 – 250
Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou	1961 – 1990	60 – 80

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Teploty:

Pre názornosť teplotných pomerov v priebehu roka uvádzame údaje meraní priemerných teplôt z najbližších klimatických staníc Prešov a Červenica – Dubník.

Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu za vegetačné obdobie – Prešov

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV-IX
-3,7	-1,5	2,7	8,7	13,6	17,3	18,6	17,8	13,8	8,6	3,5	-1,3	8,2	15,0

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu za vegetačné obdobie – Červenica – Dubník

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV-IX
-5,6	-4,0	-0,1	5,4	10,4	13,9	15,4	14,9	11,1	6,4	0,6	-3,6	5,4	11,9

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Veternosť:

Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami patrí širšie dotknuté územie obce Teriakovce medzi priemerne inverzné polohy plošne zahŕňajúce predovšetkým široké údolia riek Torysa a Sekčov a severnú časť Košickej kotliny južne od samotného mesta. V prípade mesta Prešov a jeho okolia je

určujúcim faktorom veterných pomerov v predmetnom území predovšetkým severojužná orientácia Košickej kotliny, uzavretej zo západu, čiastočne zo severu a z východu pohoriami.

Početnosť smerov vetra v roku v % všetkých pozorovaní – Prešov

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	BEZVETRIE
23	13	2	10	19	5	2	19	7

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Priemerná rýchlosť vetra v m.s⁻¹ za roky 1961 – 1970 v klimatickej stanici – Prešov

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	BEZVETRIE
3,8	3,6	2,5	4,4	4,3	3,2	2,4	3,3	–

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Z prezentovaných údajov sú zrejme dominantné vetry severných a južných smerov, pričom v porovnaní s inými oblasťami Slovenska má oblasť okolia Prešova pomerne nízke % bezvetria. Pomerne široké údolie Torysy nevytvára možnosti pre dlhodobé stagnácie chladného vzduchu. Inverzné polohy sú v nízko položených miestach v okolí Torysy. Na ich formovaní sa podieľajú stekajúce prúdy chladného vzduchu, najmä zo západných svahov Slanských vrchov.

2.1.2.5. Hydrogeológia

2.1.2.5.1. Hydrogeografická charakteristika

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík riešené územie katastra Teriakovce patrí k úmoriu Čierneho mora, do povodia rieky Bodrog. Riešený kataster odvodňujú dva vodné toky pretekajúce okrajom katastra: na severe je to Šalgovický potok, na juhu Baracký potok. Vodný tok Šalgovický potok sa vlieva do vodného toku Sekčov, Baracký potok tvorí pravostranný prítok Soľného potoka a ten sa vlieva taktiež do vodného toku Sekčov. Vodný tok Sekčov sa vlieva ako ľavostranný prítok do rieky Torysa v južnej časti zastavaného územia mesta Prešov. Vlastným zastavaným územím obce preteká iba krátky bezmenný potok. Sústredený odtok v údolných polohách a vodný tok pretekajúci cez zastavané územie obce môže pri istých typoch zrážok predstavovať riziko pre zastavané plochy, vznik zátopovej vlny.

Vodné toky vo vymedzenom môžeme zaradiť do vrchovinná – nížinnej oblasti. Z hľadiska typu režimu odtoku zaradiť do vrchovinná – nížinnej oblasti s dažďovo – snehovým režimom odtoku. Najvyššie vodné stavy sú začiatkom jari v mesiacoch február, marec a apríl, najnižšie vodné stavy sú koncom leta a na začiatku jesene v mesiaci september.

Priemerný špecifický odtok sa vo vymedzenom riešenom území katastra v časovom období rokov 1931 – 1980 pohyboval v intervale od 5 do 10 l.s⁻¹. km⁻². Maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov sa vo vymedzenom území pohyboval v intervale od 1,4 do 1,8 m³.s⁻¹. km⁻².

2.1.2.5.2. Hydrogeologické pomery

Z hľadiska hydrogeologických pomerov hydrogeologické kolektory v širšie riešenom území sú v malej miere prolúviálne sedimenty s miernou prietočnosťou a hydrogeologickou produktivitou $T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$. Dominujúcim kolektorom sú ílovce s miernou prietočnosťou a hydrogeologickou produktivitou $T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$. Hydrogeologický komplex tvoria sedimenty neogénu, ktoré majú prevažne puklinovú priepustnosť. Z hľadiska výskytu a cirkulácie podzemnej vody sú tu rôznorodé horniny. Málo priaznivé podmienky pre vytváranie kolektorov podzemnej vody sa najlepšie odrážajú vo všeobecne nízkej výdatnosti prameňov dosahujúcej často iba niekoľko desiatín, maximálne do niekoľkých l.s⁻¹. Územia budované neogénnymi sedimentmi sú charakterizované prevažne plytkým obehom podzemných vôd viazaným na pokryvné zvetralinové útvary a zónu rozvoľnenia, zvetrávania a tektonického porušenia nad eróznou bázou.

2.1.2.5.3. Hydrogeologické rajóny

V rámci širšie riešeného územia sem plošne zasahujú dva hydrogeologické rajóny: NQ 123 Neogén východnej časti Košickej kotliny s dominantnou medzizrnovou priepustnosťou geologického podložia a V 111 Neovulkanity Slanských vrchov s dominantnou puklinovou priepustnosťou geologického podložia.

Hydrogeologický rajón Neogén východnej časti Košickej kotliny je budovaný neogénnymi sedimentmi najmä ílmi a prachovcami s polohami štrku a piesku. Hrúbka štrkových náplavov

dosahuje 3 – 5 m s priemernou výdatnosťou 1,0 – 2 l.s⁻¹. Podzemné vody v tomto prostredí sa tvoria okrem infiltrácie zo zrážkových a povrchových vôd i prestupovaním vôd z priľahlých neovulkanitov Slanských vrchov.

2.1.2.6. Pedológia

Pôdotvorné procesy sú podmienené rôznymi endogénnymi a exogénnymi faktormi ako je materská hornina, klíma, biologické činitele, geografia terénu. Odrazom vplyvu týchto faktorov sú základné vlastnosti pôdy, a to chemické, fyzikálne a biologické. V riešenom území prevládajú pseudogleje a kambizeme, v menšej miere fluvizeme, pričom tu nachádzame ich jednotlivé subtypy.

Kambizeme patria do skupiny pôd hnedých, pre ktoré je charakteristický proces hnednutia (alterácie), oxidického zvetrávania, s dominantným kambickým B- horizontom.

Kambizeme pseudoglejové (KMg) – stredne hlboké až hlboké na svahoch do 12°. Sú rozšírené najmä v južnej časti riešeného územia. Obsah prachových častíc (z kambizemí najvyšší – 60 %) a hrubého prachu (36 % v povrchovom horizonte), ich spolu s výrazne zníženou priepustnosťou podorničia pre vodu zaraďuje k najviac erodovaným pôdam tohto územia. Výmenná reakcia je slabo kyslá 5,9 pH/KCl a sorpčný komplex nasýtený bázami na 60 %, pri sorpčnej kapacite 16,5 ml na 100 g. Obsah prijateľného P je 49,5 mg.kg⁻¹ a K 208 mg.kg⁻¹. V týchto pôdach sa z dôvodu ich výskytu v depresných polohách, ako aj v dôsledku zníženej priepustnosti prejavujú sezónne výrazné znaky oxidačno-redukčných procesov v spodnej časti ornice a v podorničí.

Kambizeme typické kyslé (KMm^a) – stredne hlboké až hlboké na svahoch do 12° tvoria len veľmi malé percento z celkovej výmery pôdy riešeného územia. Obsah celkového prachu je 53,5 %, hrubého prachu 29,8 %, to znamená, že sú tiež veľmi ľahko erodovateľné. Obsah humusu je vyšší, priemerne 2,6 %, čo je podmienené najmä vyšším zastúpením trávnych porastov na týchto pôdach. Výmenná reakcia je kyslá 5,4 a sorpčný komplex je nasýtený bázickými kationmi priemerne na 39 %. Relatívne veľmi malé zvýšenie pH a nasýtenia v povrchovom horizonte je podmienené kultiváciou. Obsah prijateľného P je 43 mg.kg⁻¹, K 193 mg.kg⁻¹. Intenzita hnojenia je v týchto pôdach s najväčšou pravdepodobnosťou nižšia ako v predchádzajúcich a rovnako v nich nie je používané vápnenie.

Subtypy kambizemí s plytkým profilom (KM) (do 0,30 m) sú prevažne stredne ťažké. Sú to pôdy využívané prevažne ako trvalé trávne porasty. Majú vyšší obsah humusu, priemerne 2,9 %. Sú prevažne slabo kyslé s nasýtením sorpčného komplexu bázami pod 50 %. Obsah prijateľného P je nízky, pretože tieto pôdy sú väčšinou využívané menej intenzívne. Okrem malej hĺbky profilu majú často veľmi členitý mikrorelieף povrchu (zosuvy, terasy, erózne strže).

Subtypy kambizemí na svahoch od 12 do 25° (KM) – sú prevažne stredne ťažké s vysokým zastúpením prachových častíc v prvom horizonte (53 %), čo v orných pôdach na svahoch nad 12° pri súčasnej agrotechnike zapríčiňuje výrazné poškodzovanie plošnou vodnou eróziou. Obsah humusu je priemerne 2,4 %, pôdna reakcia je slabo kyslá 5,6 pH/KCl, obsah prijateľného P a K v rámci kambizemí je najnižší, čo sa dá vysvetliť vysokým zastúpením extenzívne využívaných pôd, ale svoj podiel tu má zrejme aj erózia.

Fluvizeme (FM, FMm, FMG) – ich výskyt je viazaný na nivy vodných tokov. V riešenom území je ich výmera veľmi nízka. Sú to pôdy prevažne stredne ťažké s dobrými fyzikálnymi vlastnosťami s relatívne vysokým obsahom humusu (2,8 %), so slabo kyslou až neutrálnou pôdnou reakciou 6,7 pH, s vysoko nasýteným sorpčným komplexom a vysokým obsahom prijateľných živín. Charakteristické pre nivy v tejto oblasti je ich úzka výmera a stredne silná až silná skeletovitosť.

Pseudogleje (PGm) – Sú tú pôdy stredne ťažké s typickým vysokým obsahom prachových častíc (nad 70 %, so zastúpením hrubého prachu 50 %). Ďalšou typickou vlastnosťou je veľké zvýšenie obsahu ílu v podorničí, čo je sprevádzané prirodzene vyššou objemovou hmotnosťou, ale i náchylnosťou na utlačanie, najmä orbou pri väčšej vlhkosti. Obsah humusu je nízky 1,8 % s vysokým podielom fulvokyselín a poklesom v podorničí na 0,7 %. Pôdna reakcia je v priemere 6,0 pH/KCl, hlbšie klesá na 5,0 pH. Sorpčný komplex je nasýtený bázami nad 50 %. Obsah prijateľného P a K je vysoký, pretože sú intenzívne využívané.

Z pôdných druhov prevládajú v území pôdy piesčito–hlinité a hlinito–piesčité, neskeletnaté až slabo kamenité (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m v rozsahu 0 – 20 %).

Podľa dostupných údajov sa v riešenom území nenachádzajú kontaminované pôdy.

2.1.3. Územná charakteristika prírodného potenciálu

2.1.3.1. Štruktúra krajiny

Katastrálne územie obce Teriakovce je v dotyku s katastrálnymi územiaми mesta Prešov (Solivar a Šalgovík) a katastrálnymi územiaми obcí Vyšná Šebastová, Podhradík a Ruská Nová Ves. Obec sa nachádza vo východnej časti okresu Prešov.

Riešené územie má mierne pretiahnutý oválny tvar s dlhšou osou v smere východ – západ v dĺžke približne 3,4 km, maximálna šírka v smere sever – juh je okolo 1,3 km. Územie obce Teriakovce má podhorský charakter s výškovým položením od nadmorskej výšky 325 m.n.m. pri vodnom toku Baracký potok v juhozápadnej časti územia obce do 473 m.n.m. vo východnej časti katastra na hranici s katastrami Ruská Nová Ves a Podhradík. Stred obce pri kostole sa nachádza vo výške 365 m nad morom. Severným okrajom katastra obce preteká Šalgovický potok, ktorý vteká do rieky Sekčov a južným okrajom katastra obce preteká Baracký potok, ktorý vteká do Solného potoka. Kataster obce je v severnej časti Košickej kotliny.

Z hľadiska súčasnej krajinej štruktúry a využívania vymedzeného územia v katastrálnom území Teriakovce je podiel ekologicky stabilných krajinných prvkov málo zastúpený, nakoľko sa značná časť katastra nachádza na poľnohospodársky využívanej Košickej kotline.

V území sú nerovnomerné rozloženie týchto prvkov – plochy poľnohospodárskej krajiny s prioritným zastúpením ornej pôdy v západnej polovici katastrálneho územia sa prechodným pásmom trvalých trávnych porastov na ornej pôde napájajú na menšiu enklávu lesnej krajiny vo východnej časti územia.

V katastrálnom území obce Teriakovce sú podľa evidencie nehnuteľnosti nasledujúcim podielom zastúpené jednotlivé druhy pozemkov, ktoré tvoria súčasnú krajinnú štruktúru a využitie územia:

Plocha	%	ha
orná pôda	58	184
lúky a pasienky	4	13
záhrady, ovocné sady	2	7
lesy	23	72
vodné plochy	2	5
zastavané plochy	7	22
ostatné	5	15
Celkom:		318

Zdroj: Katalógové listy Slovenskej agentúry životného prostredia a Štatistický úrad Slovenskej republiky

Poznámka: Jednotlivé plochy štruktúry krajiny sú vyznačené vo výkrese číslo 2 a 3 grafickej časti územného plánu obce.

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že zornenie je 184 ha čo predstavuje 58 % z celkovej výmery a 72 ha zaberajú lesy čo je 23 % rozlohy územia obce.

Obec sa nachádza v nenarušenom prírodnom prostredí z hľadiska krajinej scenérie. Negatívne vplyvy poľnohospodárskej veľkovýroby spojené s hrubými zásahmi do prírodných ekosystémov nie sú v porovnaní s inými regiónmi veľmi výrazné.

2.1.3.2. Poddolované územia a staré zát'áže

Západným okrajom obce prechádza hranica dobývacieho územia soli. V západnej časti územia obce, južne od cesty III/0681 sa nachádza geotermálny hĺbkový vrt s regionálnym významom. Na území obce sa nenachádzajú poddolované územia a staré zát'áže.

2.1.3.3. Zosuvné územia a erózne javy

Jedným z najväznejších negatívnych javov extenzívne uplatňovanej intenzifikácie poľnohospodárskej výroby v minulosti je obrovský nárast intenzity erózných procesov na poľnohospodárskom pôdnom fonde. Popri škodách, ktoré erózia spôsobuje odnosom úrodnej časti pôdy a poškodzovaním porastov, erodovaná zemina je z hľadiska vodohospodárskeho polutantom – zanáša korytá vodných tokov a nádrží. Súčasne je nositeľom chemického znečistenia.

Odplavované sú najjemnejšie častice pôdy, tým došlo k znižovaniu úrovne najzákladnejšej vlastnosti pôdy – úrodnosti. Dalším negatívnym faktorom, ktorý sa na erózii výrazne podieľal je svahová dĺžka honov. Hoci sklon svahu nedosahuje na niektorých honoch ani 5°, už pri dĺžke svahu 200 m dochádza k odnosu pôdy až okolo 10 ton pôdy z hektára za rok. Táto značná náchylnosť pôd na vodnú eróziu súvisí s geologickým podložím, ktoré v prevažnej časti katastrálneho územia tvoria flyšové

sedimenty. Tejto skutočnosti je potrebné v budúcnosti venovať veľkú pozornosť. Plochy nad 7° je možné využívať len ako trvalé trávne porasty. Ďalšiu časť územia (nad 15–17°) by bolo vhodné zalesniť.

V severnej časti katastrálneho územia obce mimo jej zastavanej časti je znateľný stabilizovaný zosuv privráteného mierneho svahu.

2.1.3.4. Prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory

V katastrálnom území obce Teriakovce sa prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory nenachádzajú.

2.2. Zásady ochrany kultúrnohistorických a prírodných hodnôt územia obce

2.2.1. Ochrana prírodných hodnôt územia obce

2.2.1.1. Významné krajinné prvky

V katastrálnom území obce Teriakovce sa vyskytujú lokality (územia), ktorých zachovanie resp. posilnenie ich kvality je dôležité z ekologického hľadiska. Tieto nároky sú o to naliehavejšie, že aj keď Teriakovce sú obec s malým katastrálnym územím, konštatujeme chudobné zastúpenie ekostabilizačných prvkov. Reálne sú zastúpené predovšetkým lesné komplexy, miestne toky a ich sprievodná vegetácia a lúčne spoločenstvá. Prakticky všetky významnejšie krajinné prvky na báze bioty ako významné krajinné prvky v rámci súčasnej krajinnej štruktúry sú v tomto územnom pláne špecifikované ako miestne prvky územného systému ekologickej stability t.j. plochy s ekostabilizačnou funkciou – vid' kapitolu 2.10.2 Územný systém ekologickej stability. Avšak i okrem takto vymedzených plôch s ekostabilizačnou funkciou sa v katastri obce nachádzajú plochy, ktoré pri správnom obhospodarovaní majú potenciál, aby v budúcnosti plnili významnejšiu ekostabilizačnú funkciu ako majú dnes.

2.2.1.1.1. Lesy

Lesy v katastrálnom území obce Teriakovce sú zastúpené jedným relatívne rozsiahlejším komplexom v severovýchodnej časti katastrálneho územia (Hájik a Chraste). Komplex z celkovej výmery katastra Teriakoviec zaberá zhruba štvrtinu celkovej plochy.

Lesy z hľadiska príslušnosti k potenciálnej prirodzenej vegetácii (Michalko et al., 1986) patria do troch základných mapovacích jednotiek:

1. Dubovo-hrabových lesov karpatských,
2. bukových kvetnatých lesov podhorských a
3. bukových a jedľovo-bukových lesov.

Klimatické, horninovo-substrátové a reliéfne podmienky podmienili výskyt najmä listnatých a miestami zmiešaných lesných spoločenstiev. Zastúpené sú aj vysadené borovicové, premenené zmiešané porasty.

Podstatu lesného komplexu tvoria dubové nátržníkové lesy (prioritný biotop európskeho významu). Zoznam lesných biotopov vyskytujúcich sa v katastrálnom území obce Teriakovce je uvedený v kapitole 2.2.1.2.3.

Komplex je spoločný pre katastre obcí Podhradík, Teriakovce a Vyšná Šebastová. Jeho význam spočíva v existencii lesného prioritného biotopu európskeho významu a vo funkcii refúgia pre zver a avifaunu.

Podľa LHP sú všetky lesy hospodárske.

2.2.1.1.2. Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia vytvára plošne malé enklávy a je predovšetkým viazaná na vodné toky, pri ktorých vytvára v krajine v rámci sprievodnej vegetácie toku líniové porasty. Okrem tohto typu nelesnej drevinovej vegetácie v katastri obce v malej miere sa vyskytuje prevažne líniová vegetácia pozdĺž poľných ciest a pozdĺž hrán erózných rýh, ktoré stabilizuje.

Okrem línovej drevinovej vegetácie sa takisto v malej miere v krajine uplatňuje aj nelesná rozptýlená drevinová vegetácia viazaná predovšetkým na lúčne alebo pasienkové plochy.

Osobitné postavenie má drevinová vegetácia viazaná na funkčné plochy zastavaného územia obce.

2.2.1.1.3. Lúčne spoločenstva

Na severozápade katastrálneho územia obce na svahoch nad ľavou stranou Šalgovického potoka, menej už na juhozápade katastra v menšej lokalite pri pravom brehu Barackého potoka sa zachovali vlhké lúky a pasienky, ktoré si mozaikovite zachovali poloprírodný charakter.

Na severe nad obcou sa vyvinuli polosuché lúčne spoločenstvá, v súčasnosti s prímiesou NDV.

Trvalé trávne porasty s rozptýlenou NDV do 25 – 50 % sa vyskytujú na plochách bývalých pasienkov v tesnej blízkosti bývalého hospodárskeho dvora roľníckeho družstva.

2.2.1.1.4. Mokrade

V katastrálnom území obce Teriakovce sa nenachádzajú významnejšie mokrade. K mokradiam tiež zaradujeme i miestne potoky – Šalgovický potok, Baracký potok a pravostranný bezmenný prítok Barackého potoka, ktoré sú v územnom systéme ekologickej stability definované ako biokoridory.

2.2.1.2. Chránené časti prírody a krajiny

Za osobitne chránené časti prírody a krajiny sa podľa zákona číslo 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov považujú územia, ktoré sú vyhlásené za chránené územia (územná ochrana) a chránené druhy rastlín a živočíchov (druhovú ochrana). Územná ochrana je ochrana územia v 2.až 5. (najvyššom) stupni ochrany podľa zákona číslo 543/2002 Z.z.. Na území, ktorému sa neposkytuje územná ochrana v 2. až 5. stupni ochrany, platí podľa zákona číslo 543/2002 Z.z. 1.stupeň ochrany. Chránené územia môžu byť súčasťou národnej siete chránených území alebo môžu byť súčasťou európskej siete chránených území – NATURA 2000 (územia európskeho významu – SKUEV a chránené vtáčie územia – CHVÚ). Ochrana sa už od 1. stupňa tiež poskytuje biotopom európskeho alebo národného významu.

Zoznam týchto biotopov je uvedený vo vyhláske číslo 24/2003 Z.z..

2.2.1.2.1. Územná ochrana

V katastrálnom území obce Teriakovce nie je zriadené maloplošné chránené územie. Kataster, ani jeho časti nie sú súčasťou veľkoplošného chráneného územia, ani súčasťou európskej sústavy chránených území NATURA 2000.

V rámci plôch, ktoré v súčasnosti plnia ekostabilizačnú funkciu sa z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny venuje špecifická ochrana i biotopom európskeho a národného významu, ktorých zoznam je vymedzený vo Vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo 24/2003 Z.z.. Činnosti, ktorými sa môžu biotopy európskeho alebo biotopy národného významu poškodiť alebo zničiť, sú regulované zákonom číslo 543/2002 Z.z.. Táto regulácia spočíva v tom, že orgán ochrany prírody vydáva na činnosti, ktorými sa môžu tieto biotopy poškodiť a lebo zničiť rozhodnutie formou súhlasu, v ktorom orgán ochrany prírody za poškodenie alebo zničenie biotopu ukladá vykonať revitalizačné opatrenia alebo zaplatiť náhradu do výšky spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu (§ 6 zákona číslo 543/2002 Z.z.). O vydanie súhlasu je povinný požiadať každý, kto zamýšľa zasiahnuť do biotopu takou činnosťou, ktorá by mohla biotop poškodiť alebo zničiť.

Biotopy, ktoré boli identifikované v katastrálnom území obce Teriakovce, sú charakterizované podľa Katalógu biotopov Slovenska. V texte nižšie je pri každom druhu biotopu uvedená okrem charakteristiky i informácia o významnosti biotopu z hľadiska jeho zaradenia medzi európsky významné biotopy (kód NATURA 2000). Podľa evidencie odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky, Regionálna správa ochrany prírody v Prešove (z januára 2008) sa v katastrálnom území obce Teriakovce nachádzajú nasledovné biotopy, ktoré sú spravidla začlenené do prvkov kostry ekologickej stability obce Teriakovce (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky):

Biotopy európskeho a národného významu

V rámci plôch, ktoré v súčasnosti plnia ekostabilizačnú funkciu sa z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny venuje špecifická ochrana i biotopom európskeho a národného významu, ktorých zoznam je vymedzený vo Vyhláske MŽP SR č.24/2003 Z.z.. Činnosti, ktorými sa môžu biotopy európskeho alebo biotopy národného významu poškodiť alebo zničiť, sú regulované zákonom č.543/2002 Z.z.. Táto regulácia spočíva v tom, že orgán ochrany prírody vydáva na činnosti, ktorými sa môžu tieto biotopy poškodiť alebo zničiť rozhodnutie formou súhlasu, v ktorom orgán ochrany prírody za poškodenie alebo zničenie biotopu ukladá vykonať revitalizačné opatrenia alebo

zaplatiť náhradu do výšky spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu. (§ 6 zákona č.543/2002 Z.z.). O vydanie súhlasu je povinný požiadať každý, kto zamýšľa zasiahnuť do biotopu takou činnosťou, ktorá by mohla biotop poškodiť alebo zničiť.

Biotopy sú obyčajne identifikované a charakterizované podľa Katalógu biotopov Slovenska. V texte nižšie je pri každom druhu biotopu uvedená okrem charakteristiky i informácia o významnosti biotopu z hľadiska jeho zaradenia medzi európsky významné biotopy (kód NATURA 2000).

V katastrálnom území obce Teriakovce je evidovaný jeden oficiálne zmapovaný biotop (v škále biotopov uvádzaných vo vyhláske MŽP SR č. 24/2002):

Ls 3.3 Dubové nátržníkové lesy 91IO* - prioritný lesný biotop európskeho významu. Ide o edaficky podmienené, floristicky bohaté dubiny, charakteristické pre vnútrokarpatské kotliny, kde sa viažu na plošiny a mierne svahy pahorkatín s príkrovmi sprašových hĺn a ílov s illimerizovanými kambizemami až pseudoglejmi.

V riešenom území sa tento biotop vyskytuje v lesnom komplexe Hájik – Chraste (na viacerých stanovištiach rôznej kvalitatívnej hodnoty).

Aj keď nie sú prípadné ďalšie biotopy európskeho, resp. národného významu zmapované, očakáva sa pri mapovaní potvrdenie ďalších predpokladaných biotopov, predovšetkým v sprievodnej vegetácii Šalgovického a Barackého potoka, najmä v ich lemových častiach a v zamokrených enklávach lúk a pasienkov, prilahlých k obom vodným tokom.

2.2.1.2.2. Druhovú ochranu

Z hľadiska druhovej ochrany rastlín nie je v katastrálnom území obce Teriakovce známy zmapovaný výskyt chránených a ohrozených druhov, aj keď nemožno vylúčiť ich prítomnosť už z dôvodu evidovaného výskytu prioritného biotopu európskeho významu v lesných porastoch Hájika a Chraste. Územie je bohatšie na chránené druhy živočíchov európskeho a národného významu.

V území je druhová ochrana zabezpečená okrem všeobecne platnej legislatívy, týkajúcej sa druhovej ochrany (zákon o ochrane prírody a krajiny, poľovnícky zákon) aj akceptáciou prvkov územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (ich významnosť je podčiarknutá absenciou územne chránených častí prírody v zmysle vyšších stupňov ochrany – celé katastrálne územie obce je zaradené podľa zákona o ochrane prírody do prvého stupňa ochrany).

Podľa živočíšnej regionalizácie Slovenska (Čepelák, 1980) riešené územie je súčasťou oblasti Východné Karpaty, prechodného obvodu a Slanského okrsku v priestore, ktorý južnejšie hraničí s Panónskou oblasťou vnútrokarpatských zníženín, juhoslovenským obvodom a košickým okrskom.

V riešenom území stály alebo prechodný výskyt chránených a ohrozených druhov živočíchov, druhov európskeho alebo národného významu je viazaný na vhodné biotopy, ktoré predstavujú lesné porasty, sprievodná vegetácia tokov, nelesná drevinová vegetácia a poloprírodné lúčne a pasienkové spoločenstvá, samostné vodné toky a čiastočne aj urbánne prostredie pre druhy tolerantné voči nemu. Z hľadiska možností poľovníctva je územie súčasťou toryskej poľovnej oblasti pre srnčiu zver s výskytom aj diviacej zveri.

2.2.2. Ochrana kultúrnohistorických hodnôt

2.2.2.1. Historický vývoj osídlenia

Obec Teriakovce bola založená ako skupinová pri ceste. Vznikla ako zemiansky majetok v polovici 14. storočia na území panstva Solivar. Obec spočiatku patrila Tegzešovi a neskôr Ternyeiovcom, Roskovanyiovcom, Melcerovcom, v 18. storočí Sztankayovcom a v 19. storočí Dessewffyovcom. Obec bola súčasťou Šarišskej župy.

2.2.2.2. Archeologické náleziská

Na riešenom území obce sa nachádza jedna archeologická lokalita evidovaná v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky. Lokalita sídliskovej vrstvy s nálezmi z mladšej až neskorej doby kamennej sa nachádza juhozápadne od centra obce v údolí Barackého potoka.

Súpis archeologických lokalít v obci Teriakovce:

lokality	druh	poloha k obci	miestny názov	pamiatka z obdobia
A 1	sídlisko	juhozápad	Baracký potok	stredovek

Zdroj : Centrálna evidencia archeologických nálezísk Slovenskej republiky

Krajský pamiatkový úrad Prešov na základe dosiaľ evidovaných archeologických lokalít určil územie historického jadra obce za územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku. Nie je možné však vylúčiť, že je jedinou na území obce a je predpoklad výskytu ďalších neznámych archeologických objektov a nálezov aj mimo známej archeologickej lokality a preto je potrebné pri stavebnej činnosti oznámiť takýto nález Krajskému pamiatkovému úradu Prešov ktorý zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní.

2.2.2.3. Kultúrne pamiatky

Na území obce Teriakovce sa nachádza pôvodne ranogotický rímskokatolícky kostol sv. Michala, ktorý bol v roku 1742 barokovo prestavaný. Baroková prestavba rešpektovala gotický pôdorys jednodňového priestoru s presbytériom a neskoršie pristavanú vežu v západnej polohe a sakristiu v severnej časti. Stavba kostola je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako národná kultúrna pamiatka pod číslom 10759/0 a je chránená spolu so svojim areálom. Hranica ochranného pásma nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nie je stanovená.

Súpis nehnuteľných pamiatok v obci Teriakovce:

lokality	parcela	názov pamiatky	názov objektu	vyhlásenie
v strede obce	68,69	kostol	rímskokatolícky kostol sv. Michala	18.11.1993

Zdroj: Ústredný zoznam pamiatkového fondu v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok

Na ploche národnej kultúrnej pamiatky je nevyhnutné dodržať ustanovenia § 32 pamiatkového zákona. V riešení územného plánu obce je potrebné vytvárať územnotechnické podmienky ochrany kultúrnej pamiatky a jej údržbu a úpravu realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu.

Pozornosť si zaslúžia aj voľne stojace kríže na území obce, ktoré sú vždy pamätníkmi miestnych udalostí v histórii obce a aj keď nie sú zapísané v zozname pamiatkového fondu kultúrnych pamiatok sú súčasťou kultúrneho dedičstva obce a ako takým je im potrebné venovať primeranú ochranu a zveľaďovanie

Obec si môže viesť v zmysle § 14 zákona číslo 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu evidenciu pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností možno zaradiť nehnuteľné a hnutel'né veci, kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, katastrálne a zemepisné názvy viažuce sa k histórii a osobnostiam obce. K pamätihodnostiam je možné zaradiť aj staré stromy v katastri, božie múky, kríže a iné objekty viažuce sa k histórii obce. Krajský pamiatkový úrad Prešov na požiadanie poskytne obci metodickú a odbornú pomoc pri evidovaní pamätihodností obce.

Kultúrne pamiatky uvedené v Ústrednom zozname pamiatok je potrebné chrániť a pre potreby rozvoja cestovného ruchu vytvárať vhodné podmienky ich funkčného využitia a údržbu a úpravy stavieb realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu.

2.3. Základné demografické údaje

2.3.1. Údaje o obyvateľstve

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľstva do roku 2001 v obci Teriakovce 1869 – 2005:

rok	1869	1890	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2001	2005
počet obyvateľov	241	190	167	204	234	287	371	388	385	403

Zdroj: Katalógové listy Slovenskej agentúry životného prostredia a Štatistický úrad Slovenskej republiky

Od začiatku sledovaného obdobia, od roku 1869 do roku 1910 mal demografický vývoj obyvateľstva v obci Teriakovce klesajúcu a potom neustále stúpajúcu tendenciu, čo odráža dobré ekonomické pomery v spôsobe obživy. Údaje o obyvateľstve a bytovom fonde boli analyzované na základe výsledkov zo sčítania ľudu, domov a bytov k roku 2001 za obec.

Porovnanie v rámci územnosprávneho členenia riešeného územia obce:

Územná jednotka	Rozloha v km ²	Počet obyvateľov k 26.5.2001	Hustota obyvateľstva na 1 km ²	Počet obcí
Obec Teriakovce	3,18	380	119,5	1
Okres Prešov	934	161 782	173,2	91
Prešovský kraj	8 993	784 451	87,0	665
Slovenská republika	49 034	5 402 547	110	2 908

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Riešené územie zaberá 0,34 % z celkovej plochy okresu Prešov, pričom počet trvalo žijúcich obyvateľov k 26.5.2001 predstavoval 0,23 % z celkového počtu obyvateľov okresu. Obec Teriakovce patrí v rámci okresu Prešov do skupiny malých obcí. Hustota obyvateľstva v riešenom území je nižšia

ako dosiahnutá priemerná hodnota v okrese Prešov patriacom medzi okresy s najvyššou hustotou obyvateľstva v rámci Slovenskej republiky, ale vyššia ako zaznamenané hodnoty v rámci Prešovského kraja i Slovenskej republiky.

Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v obci Teriakovce:

spolu	Trvale bývajúce obyvateľstvo vo veku						Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku %		
	0 - 14	muži 15 - 59	ženy 15 - 54	muži 60+	ženy 50+	nezis- tené	pred produktívnom	v produktívnom	po produktívnom
	385	77	122	115	28	43	0	20,0	61,6

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 mala obec Teriakovce 385 trvale bývajúcich obyvateľov a z toho bolo 20,0 % v predproduktívnom, 61,6 % v produktívnom a 18,4 % vo veku poproduktívnom.

Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity v obci Teriakovce:

Trvale bývajúce obyvateľstvo			podiel žien z trvale bývajúcich obyvateľov %	Prítomné obyvateľstvo		Ekonomicky činné obyvateľstvo			podiel ekonomic- ky činných obyvateľov z trvale bývajúcich obyvateľov %
spolu	muži	ženy		spolu	na 1000 trvale bývajúcich obyvateľov	spolu	muži	ženy	
385	194	191	49,6	368	956	194	101	93	50,4

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v obci ekonomicky aktívnych bolo 194 obyvateľov, čo činí 50,4 % z celkového počtu obyvateľov.

Obyvateľstvo podľa národnosti v obci Teriakovce k roku 2001:

národnosť	spolu	%
slovenská	384	99,7
rómska	0	0
česká	1	0,3
rusínska	0	0
nezistené	0	0

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obyvateľstvo v obci Teriakovce z hľadiska národnostného zloženia je jednoliate slovenskej národnosti s minimálnym zastúpením iných národnosti a bez príslušníkov rómskeho etnika.

Obyvateľstvo podľa vierovyznania v obci Teriakovce k roku 2001:

vierovyznanie	spolu	%
rímsko-katolícke	368	95,58
grécko-katolícke	8	2,08
pravoslávne	0	0,00
evanjelické a.v.	4	1,04
svedkov Jehovových	0	0,00
bez vyznania	5	1,30
nezistené	0	0,00

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, Štatistický úrad Slovenskej republiky

V obci Teriakovce z hľadiska náboženského vierovyznania absolútne prevláda rímskokatolícke náboženstvo s minimálnym zastúpením iných náboženstiev a obyvateľov bez vyznania.

2.3.2. Údaje o bytovom фонде

V obci Teriakovce bol k roku 2001 nasledovný stav domového fondu:

domy spolu	trvale obývané domy		neobývané domy	byty spolu	trvale obývané byty		neobývané byty
	spolu	z toho rodinné domy			spolu	z toho v rodinných domoch	
100	91	91	9	105	96	96	9

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 mala obec Teriakovce spolu 100 domov a z toho 91 trvale obývaných domov, v ktorých je 105 bytov, z toho 96 trvale obývaných bytov. Podľa počtu trvale bývajúcich obyvateľov pripadá 3,99 osôb na jeden trvalo obývaný byt.

Ukazovatele úrovne bývania v obci Teriakovce v roku 2001:

trvale bývajúce osoby na 1 trvale obývaný byt	Priemerný počet				podiel trvale obývaných bytov s 3+ obytnými miestnosťami (%)
	obytná plocha na 1 trvale obývaný byt m ²	obytné miestnosti na 1 trvale obývaný byt	trvale bývajúce osoby na 1 trvale obytnú miestnosť	obytnej plochy na osobu m ²	
3,99	75,20	4,21	0,95	18,9	90,6

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Podiel trvale obývaných bytov podľa vybavenosti domácností v obci Teriakovce:

s ústredným kúrením	s kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	s automatickou pračkou	s rekreačnou chatou, domčekom, chalupou	s osobným automobilom	s počítačom
81,3	93,8	72,9	0,0	50,0	9,4

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Pre možnosť porovnania vybavenosti jednotlivých domácností v obci Teriakovce je uvedený aj prehľad úrovne bývania a vybavenosti priemernej domácnosti v okrese Prešov.

Ukazovatele úrovne bývania v okrese Prešov v roku 2001:

trvale bývajúce osoby na 1 trvale obývaný byt	Priemerný počet				podiel trvale obývaných bytov s 3+ obytnými miestnosťami (%)
	obytná plocha na 1 trvale obývaný byt m ²	obytné miestnosti na 1 trvale obývaný byt	trvale bývajúce osoby na 1 trvale obytnú miestnosť	obytnej plochy na osobu m ²	
3,58	56,40	3,26	1,10	15,7	71,1

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Podiel trvale obývaných bytov podľa vybavenosti domácností v okrese Prešov:

s ústredným kúrením	s kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	s automatickou pračkou	s rekreačnou chatou, domčekom, chalupou	s osobným automobilom	s počítačom
81,5	94,2	63,0	6,3	41,6	14,1

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Z výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov vyplýva, že domácnosti obyvateľov obce mali v roku 2001 štandard vybavenia zrovnateľný s okresným priemerom pri vyššej úrovni bývania.

Neobývané byty podľa dôvodu neobyvanosti v obci Teriakovce:

spolu	zmena užívateľa	určený na rekreáciu	uvolnený na prestavbu	nespôsobilý na bývanie	po kolaudácii	v pozostalostnom alebo súdnom konaní	z iných dôvodov
9	0	1	3	2	0	1	2

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, Štatistický úrad Slovenskej republiky

Na území obce bolo 9 neobývaných domov s 9-imi neobývanými bytmi.

2.4. Väzby vyplývajúce zo záväzných častí nadradených dokumentácií

2.4.1. Záväzné časti schváleného Územného plánu VÚC Prešovského kraja 2004 vzťahujúce sa k riešenému územiu

Pri riadení využitia a usporiadania územia Prešovského kraja je potrebné riadiť sa záväznými časťami Územného plánu VÚC Prešovského kraja, ktorého druhé Zmeny a doplnky 2004 boli schválené zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja dňa 22.6.2004 uznesením číslo 228/2004 a Všeobecne záväzným nariadením Prešovského kraja číslo 4/2004, ktorým bola vyhlásená jeho záväzná časť. Toto nadobudlo účinnosť dňa 30.7.2004. Pri riešení Územného plánu obce Teriakovce boli dodržané záväzné časti, ktoré nadväzujú na schválené zásady a regulatívy Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 schválené uznesením vlády Slovenskej republiky číslo 1033/2001 Z.z. zo dňa 31.októbra 2001.

Záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2004 (vybraná príslušná časť z plného znenia):

I. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia:

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia
  - 1.1. v oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimodálnych koridorov
    - 1.1.4 formovať základnú koncepciu sídelných štruktúr Prešovského kraja vytváraním polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami. Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať naviazanie na Slovenskú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru, prostredníctvom medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,

- 1.1.5 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti subregionálnych celkov,
- 1.1.6 formovať sídelnú štruktúru prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, sídelných centier, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.1.9 vytváranie nadnárodnej siete spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Prešovskom kraji a okolitých štátoch s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce, v súlade s dohodami a zmluvami regionálneho charakteru vo väzbe na medzivládne dohody,
- 1.2 v oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoj osídlenia a sídelnej štruktúry
- 1.2.1 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
- 1.2.2 zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia Slovenskej republiky,
- 1.3 ťažiská osídlenia v oblasti regionálnych súvislostí usporiadania osídlenia
- 1.3.1 podporovať ako ťažiská osídlenia najvyššej úrovne košicko-prešovské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu medzinárodného významu s dominantným postavením v Karpatskom euroregióne,
- 1.3.5 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie, upevňovať vnútroregionálne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,
- 1.3.6 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,
- 1.3.7 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia, pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
- 1.3.8 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obšlužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom pozostávajúcim z týchto skupín centier:
- 1.3.8.1 prvej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Prešov,
- 1.4 vytvárať možnosti pre vznik suburbanných zón okolo ťažísk osídlenia s prihliadnutím na ich stupeň sociálno-ekonomického rozvoja,
- 1.5 podporovať rozvoj priestorov - mikroregiónov mimo ťažísk osídlenia, charakterizovaných ekonomickou a demografickou depresiou a tento princíp aplikovať aj pri tvorbe subregiónov,
- 1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu,
- 1.7 rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou,
- 1.8 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,
- 1.11 rezervovať plochy pre zariadenia na potreby útvaru OHK PZ,
- 1.13 v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukryvanie obyvateľstva v prípade ohrozenia,
- 1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom,
- 1.14.1 zabezpečovať vyvážený rozvoj územia, najmä v horských a podhorských oblastiach v nadväznosti na definované centrá polycentrických sústav a osídlenia sídelnej štruktúry Prešovského kraja,
- 1.14.2 podporovať vzťah urbanných a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,
- 1.14.3 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbanným priestorom a dosiahnuť tak sklbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.14.4 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 1.14.5 zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry
- 1.15.1 v oblasti školstva
- 1.15.1.1 vytvoriť územnotechnické podmienky pre zabezpečovanie spolupráce školského systému a zamestnávateľov tak, aby rozsah a štruktúra vzdelávania zodpovedala vzdelanostným požiadavkám pracovných miest,
- 1.15.1.2 vytvárať územnotechnické predpoklady pre rovnocennú dostupnosť siete stredných a vysokých škôl a ich zariadení na území kraja, s osobitným zreteľom na územie vzdialené od ťažísk osídlenia,
- 1.15.2 v oblasti zdravotníctva
- 1.15.2.1 vytvárať územnotechnické predpoklady na rovnakú prístupnosť a primeranú efektívnu dostupnosť zariadeniami ambulantnej a ústavnej starostlivosti a jej zameranie na prevenciu, včasnú diagnostiku a liečbu závažných ochorení,
- 1.15.2.4 vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území,
- 1.15.3 v oblasti sociálnych služieb,

- 1.15.3.1 vytvárať územnotechnické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 1.15.3.2 v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku s preferovaním zariadení rodinného a penziónového typu,
- 1.15.3.3 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb,
- 1.15.3.4 vytvárať územno-technické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení, umožňujúcich zamestnanie zdravotne postihnutých občanov,
- 1.15.3.6 vytvárať územnotechnické podmienky bývania, občianskeho vybavenia a realizáciu technickej infraštrúry marginalizovaných skupín obyvateľstva,
- 1.16 v oblasti kultúry a umenia,
- 1.16.1 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),
- 1.16.2 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry kultúrnych služieb obyvateľstvu,
- 1.16.3 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru identickú pre subregióny,
- 1.17 v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva
- 1.17.1 rešpektovať kultúrohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok,
- 1.17.2 uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu sídel mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle a rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky, a to aj v širšom rozsahu, ako požaduje ochrana pamiatok,
- 1.17.4 vytvárať podmienky na ochranu a obnovu historických objektov vo voľnej krajine (hrady, zámky, zrúcaniny, areály kalvárií a pod.) ako historických dokumentov a výrazných kompozičných prvkov v krajinnom obraze,
- 1.17.5 využívanie kultúrnych pamiatok a pamiatkových území prispôbiť ďalšie využívanie ochranným podmienkam pre jednotlivé skupiny pamiatok určených v návrhoch opatrení na ich zachovanie,
- 1.17.6 rešpektovať dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplína,
- 1.17.8 stavebnotechnicky predchádzať ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu národných kultúrnych pamiatok a dbať na trvalé udržanie dobrého stavu, vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote,
- 1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známych, evidovaných aj predpokladaných archeologických nálezísk, pričom orgánom ochrany archeologických nálezísk je Pamiatkový úrad SR,
- 2 V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky,
- 2.1 považovať za hlavné rekreačné krajinné celky / RKC /: Bachureň, Belianske Tatry, Branisko, Busov, Čergov, Domaša, Dukla, Kozie chrbty, Levočské vrchy, Ľubické predhorie, Ľubovniansku vrchovina, Nízke Beskydy, Pieniny, Slánske vrchy, Spišskú Maguru, Východné Karpaty a Vysoké Tatry,
- 2.6 podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu, ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady a ktoré sú zároveň predmetom medzinárodného významu (letný a zimný horský turizmus, kultúrno – poznávací turizmus, kúpeľný turizmus, kúpeľný liečebno-rekondičný turizmus, ekoturizmu a agroturizmu),
- 2.10 usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turizmu v súlade s Konceptiou územného rozvoja Slovenska 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja,
- 2.12 vytvárať územnotechnické podmienky funkčného využitia kultúrnych pamiatok pre potreby rozvoja cestovného ruchu,
- 2.15 vytvárať podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží /sústav / s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovo rekreačnou vybavenosťou (vodné sústavy: Brezina, Uzovský Šalgov..., nádrž Fričovce ...),
- 2.16 v záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických ciest,
- 4 Ekostabilizačné opatrenia,
- 4.1 postupne zabezpečovať ochranu najcennejších častí prírodného potenciálu formou vyhlásenia za osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny v regióne,
- 4.2 postupne odstraňovať environmentálne zaťaženia najmä regiónov,
- 4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia,
- 4.3.5 znižovať produkciu odpadov a zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu priestorov bývalých a sprašných skládok odpadov a odkalísk priemyselných odpadov,
- 4.5 pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívateľských pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín,
- 4.6 podporovať v podhorských oblastiach zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu ohrozeného vodnou eróziou,

- 4.7 výstavbu líniových stavieb dopravy a trás technickej infraštruktúry realizovať ekologickým prepájaním nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier,
- 4.9 v oblasti ochrany prírody a krajiny,
- 4.9.2 pri hospodárskom využívaní chránených území uplatňovať diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia, najmä zohľadňovať samoreprodukčnú schopnosť revitalizácie prírodných zdrojov,
- 4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať podmienky stanovené pre
  - 4.9.7.1 hospodárenie v lesoch na území vyhlásených a navrhovaných za osobitne chránené zabezpečiť hospodárenie v lesoch podľa platných predpisov pre lesné ekosystémy v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
  - 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
  - 4.9.7.3 prispôbovať trasovanie dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť,
  - 4.9.7.4 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),
- 5 V oblasti dopravy
  - 5.1 v oblasti nadradeného dopravného vybavenia,
    - 5.1.1 stabilizovať základné zónovanie Slovenskej republiky v priestoroch,
      - 5.1.1.1 východné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Košice/Prešov,
  - 5.3 chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a úprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami na:
    - 5.3.1 ceste I/18
      - 5.3.1.7 prepojenie I/18, E-371 z priestoru Kapušany na diaľnicu D-1 (E-50) v priestore Prešov – juh ako východný obchvat mesta Prešov v zmysle ÚPN SÚ Prešov,
    - 5.3.43 ostatných cestách III. triedy z dôvodu ich rekonštrukcie,
    - 5.3.44 v oblasti ostatných verejných dopravných zariadení,
      - 5.3.44.1 chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia,
      - 5.3.44.2 vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy,
- 6 V oblasti vodného hospodárstva,
  - 6.1 v záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody,
    - 6.1.1 využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov,
    - 6.1.3 zvyšovať podiel využívania úžitkovej vody pri celkovej spotrebe vody v priemysle, poľnohospodárstve, vybavenosti a pri spotrebe na bývanie,
    - 6.1.4 zavádzať opatrenia na znižovanie strát vody,
    - 6.1.5 od plošne veľkých stavebných objektov a spevnených plôch riešiť samostatné odvedenie dažďových vôd a nezaťažovať tak čistiarne odpadových vôd,
  - 6.2 chrániť priestory na líniové stavby
    - 6.2.1 vo Východoslovenskej vodárenskej sústave: (zdroj vody VN Starina),
      - 6.2.1.4 z prívodu vodárenskej nádrže Starina – Prešov odbočky do Fintíc, Teriakoviec, Vyšnej Šebastovej, Nemcoviec, Fulianky, Tulčíka – s pokračovaním do obce Záhradné a Terňa, s odbočkou do Demjaty,
  - 6.3 rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)
    - 6.3.1 pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce,
    - 6.3.2 zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených s vyhláškou č.491/2002 Z.z.,
    - 6.3.3 zabezpečiť postupné znižovanie zaostávania rozvoja verejných kanalizácií za rozvojom verejných vodovodov,
    - 6.3.4 v rozhodovacom procese posudzovať investičnú a ekonomickú náročnosť navrhovaných kanalizačných sústav a čistiarní odpadových vôd z dôvodu optimalizácie prevádzkových nákladov pre pripojených užívateľov,
  - 6.4 rezervovať priestory na výhľadové vybudovanie kanalizačných systémov, (kanalizácia + ČOV),
    - 6.4.1 realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí,
    - 6.4.4 realizovať nové, respektíve intenzifikovať a modernizovať zariadenia na čistenie odpadových vôd pre technologické prevádzky priemyslu a poľnohospodárstva,
  - 6.5 vodné toky, meliorácie, nádrže
    - 6.5.1 na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,
    - 6.5.2 na upravených úsekoch tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity,
    - 6.5.3 s cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu čistiarní odpadových vôd,
    - 6.5.4 zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií počas povodní aj v období sucha, pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov s cieľom zachytávať povodňové prietoky,

- 6.5.5 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastaveného územia miest a obcí a ochranu pred veľkými prietokmi (úpravy tokov, ochranné hrádze a poldre /,
- 6.5.6 venovať pozornosť úsekom bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, na ktorých treba budovať prehrádzky s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu,
- 6.5.7 vykonať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde,
- 6.5.8 v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytoobentos,
- 6.5.9 vykonávať údržbu na existujúcich melioračných kanáloch s cieľom zabezpečiť funkciu detailného odvodnenia,
- 6.5.14 vytvárať priestory v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží,
- 6.5.15 podporovať rekonštrukcie obnoviteľných energetických zdrojov, resp. výstavbu malých vodných elektrární,
- 6.5.19 vo vhodných lokalitách zriaďovať menšie viacúčelové vodné nádrže a prehrádzky a podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch,
- 7 V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie
- 7.1 za účelom rozvoja plošnej plynifikácie rezervovať koridory pre významné distribučné a prepojovacie VTL a STL plynovody,
- 7.3 v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov,
- 7.3.1 podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje,
- 7.3.2 realizovať ďalší prieskum a overenie zdrojov geotermálnych vôd pre využitie v rozvoji turizmu, pre poľnohospodárstvo a vykurovanie najmä v perspektívnych oblastiach alebo štruktúrach geotermálnych vôd č. 24 Levočská panva (SV časť), č. 11 Košická kotlina a č. 25 Humenský chrbát a č. 26 Prešovská kotlina – dubnická depresia,
- 7.3.3 spracovať Štúdiu využiteľnosti evidovaných a potenciálnych zdrojov geotermálnych vôd na území Prešovského kraja, s návrhom priestorov a ich zamerania, ako územnej rezervy, pre realizáciu investičných zámerov,
- 7.4 v oblasti telekomunikácií a informačnej infraštruktúry
- 7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.
- 8 V oblasti hospodárstva
- 8.1. v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja
- 8.1.1 koordinovať proces programovania a implementácie Národného plánu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 s cieľom vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- 8.1.2 rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia, a tým zabezpečovať aj vyváženú sociálno-ekonomickú úroveň subregiónov,
- 8.1.3 diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
- 8.1.4 zabezpečovať rozvoj a skvalitnenie infraštruktúry komunikačných systémov,
- 8.1.5 vytvárať územnotechnické podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou,
- 8.2 v oblasti priemyslu a stavebníctva
- 8.2.1 pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých subregiónov a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny,
- 8.2.3 chrániť územia pre zriaďovanie priemyselných parkov v potenciálne vhodných lokalitách podľa územnotechnických a územnoplánovacích podkladov do potvrdenia ich opodstatnenosti v ÚPD,
- 8.2.4 podporovať v územnom rozvoji regiónu rekonštrukciu a sanáciu existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov pre účely priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov,
- 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,
- 8.3 v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
- 8.3.2 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,
- 8.3.3 zabezpečiť protieróznou ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
- 8.3.4 rekonštruovať a intenzifikovať existujúce závlahové systémy a stavby, čerpacie stanice a rozvodné siete, podporovať extenzívne leso-pasienkárске využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 8.3.5 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať pôvodné (domáce) druhy drevín,
- 8.3.6 podporovať extenzívne leso-pasienkárске využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 8.3.7 podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody,
- 8.4 v oblasti odpadového hospodárstva

- 8.4.1 nakladanie s odpadmi na území kraja riešiť v súlade so schváleným aktualizovaným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov,
- 8.4.2 uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení,
- 8.4.3 riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam, s orientáciou na existujúce a plánované regionálne skládky,
- 8.4.6 zabezpečiť postupnú sanáciu, resp. rekultiváciu uzatvorených skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží,

II. Verejnoprospešné stavby

- 1 V oblasti dopravy
  - 1.2 stavby nadradenej cestnej siete pre
    - 1.2.2 medzinárodný cestný ťah - rýchlostná cesta R4: v trase Vyšný Komárnik – Stročín – Giraltovce – Lipníky – Prešov (severný obchvat) križovatka D1 Prešov západ ako súčasť preložky I/18 a cestného ťahu Prešov – Ubl'a,
  - 2 V oblasti vodného hospodárstva
    - 2.2.1 stavby pre úpravu a revitalizáciu vodných tokov, meliorácií a nádrží,
      - 2.2.1.1 stavby protipovodňových ochranných hrádzí a úpravy profilu koryta,
      - 2.2.1.2 poldre, zdrže, prehrádzky a malé viacúčelové vodné nádrže pre stabilizáciu prietoku,
    - 2.3 v rámci Východoslovenskej vodárenskej sústavy
    - 2.3.4 z prívodu vodárenskej nádrže Starina – Prešov odbočky do Fintíc, Teriakoviec, Vyšnej Šebastovej, Nemcoviec, Fulianky, Tulčíka, s pokračovaním do obce Záhradné a Terňa, s odbočkou do Demjaty,
  - 2.5 stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, v obciach Prešovského kraja.
- 3. V oblasti zásobovania plynom a energiami,
  - 3.1 v oblasti zásobovania plynom,
    - 3.1.1 stavby VTL a STL plynovodov pre plošné zásobovanie podľa územných plánov obcí a generelu plynofikácie v území Prešovského kraja.
    - 3.1.2 Za účelom rozvoja plošnej plynofikácie sa navrhuje vybudovať významné stredotlaké rozvody plynu
  - 3.2 Stavby pre zásobovanie a prenos elektrickej energie
- 5 V oblasti telekomunikácií
  - 5.1 stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy, a ich ochranné pásma.
- 6 V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva
  - 6.3 stavby civilnej ochrany obyvateľstva,
    - 6.3.1 zariadenia na ukryvanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia,
    - 6.3.2 zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia.
- 7 V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva
  - 7.1 stavby uvedené v Ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky, pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami, ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu,
  - 7.3 stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie archeologických lokalít.
- 8. V oblasti poľnohospodárstva
  - 8.1 stavby pre závlahové systémy, rozvodné siete a čerpace stanice,
  - 8.2 stavby viacúčelových vodných nádrží pre zavlažovanie s využitím pre rekreáciu a turizmus, rybné hospodárstvo a ekostabilizáciu.
- 9 V oblasti životného prostredia
  - 9.1 stavby na ochranu pred prívalovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, prehrádzky poldre a viacúčelové vodné nádrže,
  - 9.2 stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia.
- 10 V oblasti odpadového hospodárstva
  - 10.3a stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotried'ovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov,
- 11 V oblasti ekostabilizačných opatrení
  - 11.1 prepojenia nadregionálnych a regionálnych biokoridorov a biocentier.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa ustanovení § 108 zákona číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Poznámka : Text a číslovanie je podľa textu plného znenia záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2004.

2.4.2. Väzby vyplývajúce z odvetvových koncepcií, stratégií a známych zámerov na rozvoj územia

Zväzbe časti vyplývajúce z priestorových odvetvových koncepcií a stratégií sú zapracované v Územnom pláne VUC Prešovského kraja 2004 ako nadradenej územnoplánovacej dokumentácie a sú premietnuté do riešenia územného plánu obce. Z ďalších známych koncepcií schválených po dni jeho schválenia nevyplývajú pre riešenie územného plánu obce ďalšie požiadavky.

Do riešenia tejto dokumentácie sú premietnuté všetky známe rozvojové dokumenty Prešovského kraja a okresu Prešov.

2.5. Širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia

Hierarchia obce v rámci sídelnej štruktúry Slovenskej republiky bola definovaná v koncepcii územného rozvoja Slovenska 2001 a premietnutá do Zmien a doplnkov územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2004, ktoré boli schválené zastupiteľstvom dňa 22.6.2004 uznesením číslo 228/2004 a ktorých záväzná časť bola vyhlásená všeobecne záväzným nariadením Prešovského kraja číslo 4/2004, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 30.7.2004.

V zmysle Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja, Zmeny a doplnky 2004 sa obec Teriakovce nachádza v ťažisku osídlenia najvyššej úrovne Košicko – Prešovského medzinárodného významu s dominantným postavením v Karpatskom euregiónu, so základným terciárnym centrom osídlenia mesta Prešov, ktoré tvorí prvú podskupinu prvej skupiny týchto sídiel a ktoré okolo svojho ťažiska osídlenia vytvára možnosti pre vznik suburbaných zón s prihliadnutím na ich stupeň sociálno-ekonomického rozvoja. Obec je zároveň v západnej polohe v dostupnej vzdialenosti s oblasťou rozvoja nadregionálnych súvislostí a budovania multimodálneho koridoru číslo V, západo – východného koridoru Bratislava – Žilina – Prešov – Košice, t.j. rozvojovej osi 1. stupňa Žilinsko – podtatranskej rozvojovej osi Žilina – Martin – Poprad – Prešov. To znamená, že nástrojmi územného rozvoja podporuje diverzifikáciu ekonomickej základne ťažisk osídlenia, pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území a že určité druhy funkcií je možné situovať do katastrálneho územia obce Teriakovce a to predovšetkým bytovú výstavbu a prímestskú rekreáciu.

2.6. Sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Prirodzeným pohybom obyvateľstva (pôrodnosť a úmrtnosť obyvateľstva) v roku 2004 získala obec 4 obyvateľov, čo zodpovedá prirodzenému prírastku na úrovni 9,93 %. V rámci mechanického pohybu obyvateľstva boli v rámci obce Teriakovce zaznamenaní 4 prisťahovaní a 14 vystáňovaní, čo predstavuje –24,81 % úbytok obyvateľstva sťahovaním 10 osôb. Celkový pohyb obyvateľstva, pozostávajúci z prirodzeného a mechanického pohybu, tvorilo v roku 2004 v obci Teriakovce –6 osôb, t.j. celkový úbytok obyvateľstva –14,89 %.

Priemerný vek obyvateľstva v obci dosiahol v roku 2005 hodnotu 34,5 rokov u mužov a 38,3 rokov u žien.

Podľa údajov zo sčítania uskutočnenom v roku 2001 žilo v obci Teriakovce 195 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo je 50,6 % z celkového počtu osôb. V rámci odvetví hospodárstva najvyšší 25,1 % podiel dosahovali osoby pracujúce v oblasti priemyselnej výroby a 12,8 % v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu, opravy motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru. Ekonomicky aktívne osoby bez udania odvetvia zaberajú podiel 14,4 % všetkých ekonomicky aktívnych obyvateľov. Podiel mužov na celkovom počte ekonomicky aktívnych obyvateľov bol 52,3 %. Obyvatelia dochádzajú do zamestnania hlavne do sídelného centra okresu, ktorým je mesto Prešov.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov v obci Teriakovce do roku 2025:

Rok:	2001	2005	2010	2015	2020	2025
počet obyvateľov:	385	403	484	580	696	836

Pri prognóze vývoja počtu obyvateľov sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii.

Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 40 % za rok.

Na vývoj obyvateľstva budú mať v budúcnosti aj tieto predpoklady:

- predpoklady ekonomickej stability v štáte a tým ochota mladých ľudí zakladať rodiny,
- zvyšovanie ekonomickej gravitácie centra kraja,
- nedostatok disponibilných plôch pre výstavbu v okresnom meste Prešov,
- výhodná poloha pre bývanie vo vzťahu dostupnosti vyšších služieb,
- dostupná oblasť pre rekreáciu,
- ľahký prístup k hlavným dopravným tepnám.

Pri zohľadnení uvedených predpokladov a prognóze vývoja počtu obyvateľov je uvažované s nárastom plôch pre bývanie, umiestnenie adekvátnej občianskej vybavenosti a ďalších funkčných

plôch súvisiacich s rozvojom obce, pričom je potrebné akceptovať dostupnosť, hlavne vyššej vybavenosti v meste Prešov.

2.7. Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania

Obec Teriakovce má charakter koncovkej obce pri hradskej so založenou sieťou dopravnej a technickej infraštruktúry.

Priestorové usporiadanie územia obce pozostáva z priestorovej štruktúry a to obytného územia, zmiešaného územia centra obce, kde je predpokladaná prestavba a dostavba, výrobného územia, územia rekreácie - športu a ostatného územia.

Pôvodná zástavba obce sa rozvíjala okolo cesty III/0681, ktorá tvorí historickú kompozičnú os obce. Trasa tejto cesty je aj budúcou hlavnou kompozičnou osou obce a bude splňať zároveň funkciu hlavnej zbernej komunikácie v obci. Na túto východno – západnú kompozičnú os vo východnej časti bola prirodzene umiestnená v súčasnosti nová lokalita rodinných domov. V západnej časti obce sa južným smerom rozvíja vedľajšia južná kompozičná os v trase cesty III/0684 v smere na Solivar s navrhovanými lokalitami rodinných domov, ako súčasť obytného územia.

Historicky obec naväzuje v rámci sídelnej štruktúry a socioekonomických aspektov na mesto Prešov, najmä z dôvodu dostupnosti pretože majú spoločnú hranicu katastrov. Obec Teriakovce sa nachádza v suburbannom pásme mesta Prešov v jeho priamom kontakte, čo vytvára vhodné podmienky pre umiestnenie aktivít najmä bytovej výstavby pre pokrytie záujmu mesta a tým aj dobrú možnosť vytvorenia kapacít ľudských zdrojov pre rozvoj výrobnjej sféry a využitia týchto daností pre rozvoj obce prepojením na aktivity mesta Prešov.

Zmiešané územie je vytvorené plochou kultúrnym domom v centrálnej polohe v dobrom stavebno-technickom stave a budovou Jednoty s dobrou pešou dostupnosťou z celej obce.

Dominantnou stavbou je rímskokatolícky kostol v centrálnej časti obce. Kostol a s nim súvisiaci areál je pamiatkovo chránený, v blízkosti je starý cintorín.

V severnej časti obce je umiestnený nový obecný cintorín, ktorý sa bude ďalej rozvíjať severným smerom.

Vo východnej zastavanej časti obce nachádza sa hospodársky dvor, ktorý dnes už len z časti plní svoju pôvodnú funkciu. Na území tohto hospodárskeho dvora je v súčasnosti funkčný chov ošípaných a areál píly. Územný plán navrhuje na časti tohto hospodárskeho dvora plochu výroby, skladov a skládok, čo vytvára komplex výrobného územia.

Rekreačné územie je novovytvárané v riešení územného plánu vo východnej časti obce s plochami rekreačnými a športovými.

2.8. Funkčné využitie územia

Súčasťou funkčného využívania územia je určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch je v záväznej časti v kapitole 3.2..

2.8.1. Obytné územia

2.8.1.1. Koncepcia rozvoja súčasného obytného územia

Riešené územie je v súčasnej dobe zastavané kompaktnou zástavbou obce Teriakovce. Nosnou funkciou územia je bývanie.

Riešenie územného plánu obce výstavbu nových rodinných domov usmerňuje predovšetkým na využitie nezastavaných pozemkov v zastavanom území obce. V riešení územného plánu je zohľadnená spracovaná dokumentácia pre vydanie územného rozhodnutia lokality Čerešňov v severovýchodnej zastavanej časti obce. Rozvoj ďalších lokalít rodinných domov je navrhovaný pokračovaním výstavby na území Čerešňov v severozápadnej časti obce, dostavbou v juhozápadnej časti obce na pravom brehu Barackého potoka, kde limitujúcim faktorom rozvoja obytnej výstavby v tomto priestore je archeologická lokalita z mladšej až neskorej doby kamennej a na plochách v západnej a juhovýchodnej časti v nadväznosti na terajšie zastavané územie obce.

2.8.1.2. Rozvojové plochy bývania

V riešení územného plánu obce bolo potrebné podľa schváleného zadania pre spracovanie územného plánu navrhnuť k bilančnému roku 2025 pre celkový výhľadový počet obyvateľov 836 obyvateľov, čo

pri predpokladanej obložnosti 3,5 obyvateľov na 1 byt predstavuje potrebu 129 nových bytov, t.z. približne 123 rodinných domov. Ďalej bolo potrebné riešiť obytný súbor o kapacite približne 150 – 200 bytov pre záujemcov o výstavbu rodinných domov predovšetkým z mesta Prešov.

V riešení územného plánu obce pre bilančné obdobie do roku 2025, vrátane rezervných plôch sú to lokality:

Číslo	Názov lokality	Poloha v obci	Výmera m ²	Orientačný počet	
				rodinných domov	bytov
L 1	Čerešňov	v severozápadnej časti obce	84 600	85	92
L 2	Priečne	juhozápadne obce	127 500	127	138
L 3	Na Kruhu	v južnej časti obce	141 500	141	153
L 4	Čerešňov	v severovýchodnej časti obce	349 100	349	379
L 5	Pod roveň	vo východnej časti obce	127 500	127	138
Spolu:			830 200	829	900

Označenie lokalít je podľa grafickej časti územného plánu

Pre optimálnu organizáciu zástavby v týchto piatich lokalitách L1 – L5 o celkovej výmere 830 200 m² pri orientačnom počte 829 rodinných domov, kde sa dá predpokladať s realizáciou približne 900 bytov, čo vytvára dostatočnú územnú rezervu, ktorú je možné využiť aj po bilančnom období roku 2025.

Pre tieto lokality je potrebné zabezpečiť podrobné urbanistické riešenia, ktoré stanovujú podrobné podmienky zástavby.

V prielukách obce je možno umiestniť 20 rodinných domov. Podrobné podmienky zástavby stanovujú dokumentácie pre vydanie územných rozhodnutí.

V riešení územného plánu obce pre obdobie po roku 2025 je uvažovaná vo výhľade lokalita:

Číslo	Názov lokality	Poloha v obci	Výmera m ²	Orientačný počet	
				rodinných domov	bytov
LV 1	Pod sekou	v juhovýchodnej časti obce	385 400	385	398
Spolu:			385 400	385	398

Rodinné a bytové domy sú situované za 60 dB(A) hranicu hluku.

Pri prestavbe, dostavbe a vytváraní novej zástavby je potrebné rešpektovať identitu prostredia a zohľadniť charakter obce.

2.8.2. Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Obec má v zásade vybudovanú základnú vybavenosť. Územný plán obce k roku 2025 uvažuje so štruktúrou a kapacitou základnej občianskej vybavenosti podľa očakávaného prirodzeného nárastu počtu obyvateľov obce a záujemcov o výstavbu rodinných domov z iných oblastí v suburbannom pásme ťažiska osídlenia mesta Prešov. Táto občianska vybavenosť bude umiestnená v navrhovaných lokalitách rodinných domov. Jej umiestnenie, vrátane základných bilancií bude predmetom urbanistických štúdií, ktoré spodrobnia územný plán obce. Pre výpočet jednotlivých druhov občianskej vybavenosti bola použitá metodická príručka pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie vydané ako Štandardy minimálnej vybavenosti obcí v Bratislave v roku 2002 a Zásady a pravidlá územného plánovania vpracované VUVA – urbanistické pracovisko Brno z roku 1979. Uvedené výpočty je potrebné považovať za orientačné a majú odporúčací charakter. Budú jedným z podkladov pre užívateľov územného plánu pri zostavovaní podnikateľských plánov a pri usmerňovaní územného rozvoja obce. Vzhľadom na predpokladaný rozvoj obce je potrebné rozšíriť ich druhovosť a možné kapacity ako aj zohľadnenie vhodných dochádzkových vzdialeností k mestu Prešov.

2.8.2.1. Školstvo

Na území obce sa nachádza jednotriedna materská škola, ktorá má kapacitu pre 35 detí, a teraz ju navštevuje do 25 detí. Toto predškolské zariadenie s 5-imi zamestnancami je pre súčasné potreby obyvateľov obce postačujúce. Budova materskej školy sa nachádza na cirkevnom pozemku, na ktorom je malé ihrisko s prúžkami. Stravovanie detí je zabezpečené v školskej jedálni.

Na území obce sa nenachádza základná škola ani iné druhy školských zariadení. Miestne školopovinné deti navštevujú základné školy v blízkom Prešove a jeho miestnej časti Solivar. Študenti stredných škôl tieto navštevujú v krajskom sídle respektíve v iných mestách kraja.

Výpočet potrieb vybavenosti:

Druh vybavenosti	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025	
	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
školsťvo a výchova	1210	3840	1012	3210

Z orientačného výpočtu potrieb vyplýva pre riešenie veľkosť obce potreba realizovať vyučovacie priestory základnej školy pre 1.– 4. ročník pre 60 žiakov, čo predstavuje potrebu dvoch tried.

Umiestnenie nových zariadení tohto druhu súvisiacich s výstavbou rodinných domov v obci, vrátane bilancií, bude predmetom urbanistických štúdií, ktoré spodrobnia územný plán obce.

Školopovinné deti vyšších ročníkov budú aj naďalej dochádzať do základných škôl v Prešove. Orientačný výpočet potrieb základnej vybavenosti:

Druh vybavenia	účelová jednotka	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025		
		počet účelových jednotiek	plocha pozemku m ²	počet účelových jednotiek	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
materská škola	miesto	40	1 400	33	401	1170
základná škola pre 1.– 4. ročník*	miesto	68	2 244	142	1308	4690

Poznámka: *modifikačný koeficient je 2,5 priemerných kapacít základnej vybavenosti

Pre bilančné obdobie územného plánu je navrhované rozšírenie materskej školy na jestvujúcom pozemku. Ďalšie možné rozšírenie kapacít a umiestnenie zariadení tohto druhu súvisiacich s výstavbou rodinných domov v obci, vrátane bilancií, bude predmetom urbanistických štúdií, ktoré spodrobnia územný plán obce.

Pre bilančné obdobie je predpoklad je využívanie základných škôl v blízkom Prešove a jeho miestnej časti Solivar, ako je tomu doteraz. Študenti stredných škôl budú naďalej navštevovať školy v Prešove, respektíve v iných mestách.

2.8.2.2. Kultúra a osvetá

Na území obce sa nachádza kultúrny dom s viacúčelovou sálou so 150 stoličkami a javiskom s výmerou cca 60 m². Súčasťou kultúrneho domu je knižnica s knižným fondom cca 1 400 kníh. Obec od roku 1945 vedie kroniku obce. Na kultúrno-spoločenskom živote obce sa okrem pracovníkov kultúrneho domu podieľa tiež detský tanečný súbor. Na území obce pôsobí rímskokatolícka farnosť s farou v Solivare a kostolom sv. Michala v centrálnej časti obce so 120-timi miestami na sedenie a s cca 250-timi miestami na státie.

V súčasnosti sa realizuje výstavba nového rímskokatolíckeho kostola Božieho milosrdenstva západne od jestvujúceho v strede obce pre 150 miest na sedenie. V obci Teriakovce nie sú v súčasnosti vytvorené vhodné zhromažďovacie priestory pre väčšie verejné zhromaždenia občanov. Malé priestranstvo je pred kultúrnym domom a pred kostolom.

Orientačný výpočet potrieb základnej a vyššej vybavenosti:

Druh vybavenia	účelová jednotka	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025		
		počet účelových jednotiek	plocha pozemku m ²	počet účelových jednotiek	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
knižnica*	miesto	30	60	25	29	50
klubovne pre kultúrnu činnosť	miesto	6	36	5	21	30
kluby spoločenských organizácií	miesto	6	36	5	21	30
klub dôchodcov	miesto	4	22	3	16	18
univerzálna sála	sedadlo	25	187,5	21	130	157

Poznámka: * základná vybavenosť

Pre ďalší rozvoj tejto funkcie obec uvažuje s rekonštrukciou budovy kultúrneho domu. Zhromažďovacie priestory riešenie územného plánu obce budú súčasťou v novo navrhovanej lokalite rekreačno-športovej vo východnej časti obce, čo bude predmetom urbanistickej štúdie, ktorá spodrobni územný plán obce.

2.8.2.3. Telovýchova a šport

Obec nemá futbalové ihrisko. Pre šport sú využívané len priestory kultúrneho domu pre stolný tenis a deťmi plochy na školskom dvore materskej školy.

Výpočet potrieb vybavenosti:

Druh vybavenosti	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025	
	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
telovýchova a šport	0	2880	0	2408

Orientačný výpočet potrieb základnej a vyššej vybavenosti v oblasti telovýchovy a športu je uskutočnený len pre nové potreby obce

Územný plán uvažuje so športovou vybavenosťou v navrhovaných lokalitách rodinných domov a v rekreačno-športovej lokalite, čo bude predmetom urbanistických štúdií.

2.8.2.4. Zdravotníctvo

V obci nepôsobí žiadny lekár a nie sú vytvorené žiadne lekárske pracoviská. Lekárske služby pre občanov obce sú poskytované v blízkom Prešove a jeho miestnej časti Solivar. Na území obce nie je zriadená lekáreň. Najbližšia je v Prešove – Solivar.

Výpočet potrieb vybavenosti:

Druh vybavenosti	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025	
	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
zdravotnícke služby	460	1430	385	1195

Výpočet je pre veľkostnú skupinu obcí s 500 – 1 000 obyvateľmi

V bilančnom období je neefektívne vybudovať pre obec samostatné zdravotnícke zariadenie, kde je predpokladaný počet približne 876 obyvateľov k roku 2025 územného plánu.

Komplexné zdravotnícke služby budú naďalej poskytované v meste Prešov.

2.8.2.5. Sociálna starostlivosť

Obec Teriakovce nemá zriadený klub dôchodcov a ani dôchodcom nie je poskytované stravovanie. Na poli sociálnej starostlivosti pre dôchodcov obce pôsobí jedna externá pracovníčka. Žiadna iná vybavenosť s touto funkciou sa na území obce nenachádza.

Orientačný výpočet potrieb vyššej vybavenosti:

Druh vybavenia	účelová jednotka	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025		
		počet účelových jednotiek	plocha pozemku m ²	počet účelových jednotiek	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
jedáleň dôchodcov	m ² odb.pl.	2,8	15,6	2	7	13

Pre bilančné obdobie územný plán obce rieši klub dôchodcov v rámci rekonštrukcie priestorov kultúrneho domu s vytvorením možnosti poskytovania stravovania.

2.8.2.6. Maloobchodná sieť

Maloobchodná sieť je ovplyvnená blízkosťou a dostupnosťou mesta Prešova. Na území obce sa nachádza jedna predajňa zmiešaného tovaru o celkovej predajnej ploche cca 60 m² v budove Jednoty, ktorá v súčasnosti je nefunkčná.

Výpočet potrieb vybavenosti:

Druh vybavenosti	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025	
	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
maloobchodná sieť	640	1 170	535	978

Odbytové plochy predajných jednotiek, ich druhovosť a možné kapacity budú naďalej využívať dostupnosť obchodných reťazcov krajského mesta Prešov. V bilančnom období tento druh občianskej vybavenosti bude vyplývať predovšetkým z požiadaviek obyvateľov a podnikateľských plánov užívateľov územného plánu. V centrálnej časti obce je potrebné uprednostňovať umiestnenie maloobchodných zariadení v integrácii s bývaním. Časť vybavenosti maloobchodnej siete bude v navrhovaných lokalitách rodinných domov, čo bude predmetom podrobnejšieho riešenia urbanistických štúdií.

2.8.2.7. Verejné stravovanie

V obci je jedno zariadenie verejného stravovania IV. cenovej skupiny s odbytovou plochou cca 100 m² v budove Jednoty v strede obce. Stravovanie detí je zabezpečené v školskej jedálni, kde sú dvaja zamestnanci.

Výpočet potrieb vybavenosti:

Druh vybavenosti	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025	
	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
verejné stravovanie	90	230	75	192

Odbytové plochy verejného stravovania, ich druhovosť, rozsah a možné kapacity sú podmienené realizáciou nových športových a športovo rekreačných aktivít v lokalitách bývania a rekreácie.

2.8.2.8. Ubytovacie služby

Ubytovacie služby na území obce sa v súčasnosti neposkytujú. Orientačný výpočet potrieb vybavenosti nie je uskutočnený, pretože Štandard minimálnej vybavenosti obcí a pravidlá územného plánovania nestanovujú pre obec tejto veľkosti plošné nároky.

Územný plán rieši umiestnenie zariadení tohto druhu v rekreačno-športovej lokalite vo východnej časti obce v rámci voľného turizmu a CR cca 200 lôžok a uvažovanom rekreačno-rehabilitačnom zariadení cca 50 lôžok. Podrobnejšie riešenie s konkrétnymi bilanciami bude predmetom urbanistickej štúdie.

Potreba zariadenia ubytovacích služieb môže taktiež vyplývať z rozvoja cestovného ruchu a turizmu na území obce alebo v jeho okolí aj z podnikateľských plánov užívateľov územného plánu. Ich vybudovanie je podmienené aj realizáciou zariadení športu. Časť tejto oblasti občianskej vybavenosti je možné realizovať aj na súkromno-podnikateľskej báze.

2.8.2.9. Nevýrobné služby

V obci je teraz jedna pekáreň v rodinnom dome s piatimi pracovníkmi v strede obce. Ďalšie nevýrobné služby v obci nie sú poskytované. Ich ďalší rozvoj v obci je limitovaný blízkosťou krajského mesta Prešov, kde sú poskytované.

Pohrebné služby v obci sú zabezpečované na jednom cintoríne v severnej zastavanej časti obce s výmerou pozemku 3 300 m², ktorý pre riešenie veľkosti obce k návrhovému roku v rámci pohrebných služieb bude nepostačujúci. Obec nemá zriadený dom nádeje. Na území obce sa nachádza ešte jeden starý nefunkčný cintorín s výmerou pozemku 4 700 m².

Výpočet potrieb vybavenosti:

Druh vybavenosti	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025	
	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
nevýrobné služby	80	150	67	125

Územný plán uvažuje s umiestnením tohto druhu služieb nezávadného charakteru v jestvujúcich ako aj navrhovaných lokalitách rodinných domov na súkromno-podnikateľskej báze.

Služby s nárokom na ochranné pásma budú situované na ploche výroby, skladov a skládok v areáli hospodárskeho dvora. Tieto služby budú aj naďalej využívané v meste Prešov.

Orientačný výpočet potrieb základnej a vyššej vybavenosti:

Druh vybavenia	účelová jednotka	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025		
		počet účelových jednotiek	plocha pozemku m ²	počet účelových jednotiek	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
dom nádeje	miesto	3	27	3	13	23
cintorín*	hrob	70	455	117	0	761

Poznámka: *modifikačný koeficient je 2,0 priemerných kapacít základnej vybavenosti

V územnom pláne je riešené rozšírenie cintorína dostavbou súčasného cintorína s novým nárastom pozemku v severnej polohe o výmere 3 900 m². Dom nádeje s kapacitou 120 miest na sedenie a dvoma chladiacimi boxami je navrhovaný v nástupe do časti navrhovaného rozšírenia cintorína na ploche cca 230 m².

2.8.2.10. Výrobné a opravárenské služby

V súčasnosti sa v obci tento druh služieb nenachádza s tým, že je využívaná ponuka v meste Prešov.

Výpočet potrieb základnej a vyššej vybavenosti:

Druh vybavenosti	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025	
	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
výrobné služby	60	120	50	100

Územný plán umiestňuje tento druh služieb na ploche výroby, skladov a skládok v areáli hospodárskeho dvora. Tieto služby budú aj naďalej využívané v meste Prešov. Druhovosť a kapacity potrieb vybavenosti výrobných služieb budú postupne vyplývať z podnikateľských plánov užívateľov územného plánu.

2.8.2.11. Správa a riadenie

Vo verejnej správe na obecnom úrade pracujú traja pracovníci, ktorí zabezpečujú činnosť obecnej správy. Obec nemá zriadenú sobášnu sieň. Na území obce nie je pošta. Pošta sa nachádza v Prešove – Šváby. Spoločná úradovňa stavebného úradu pre obec Teriakovce je v meste Prešov. V obci nie je zriadená úradovňa polície. Táto sa nachádza v blízkom Prešove. Obec má nevyhovujúcu požiaru zbrojnicu, ktorá sa nachádza v strede obce, v budove kultúrneho domu. Obec nemá zriadený dobrovoľný hasičský zbor.

Orientačný výpočet potrieb základnej a vyššej vybavenosti:

Druh vybavenia	účelová jednotka	štandard na 1 000 obyvateľov		potreba do roku 2025		
		počet účelových jednotiek	plocha pozemku m ²	počet účelových jednotiek	podlažná plocha m ²	plocha pozemku m ²
správa a riadenie	prac. miesto	1,2	43,2	1,00	25	36
hasičská zbrojnica*	m ² uprav.pl.	130	325	130	156	326
pošta**	prac. miesto	2,5	100	6,27	219	251

Poznámka: *modifikačný koeficient je 1,2 priemerných kapacít základnej vybavenosti

**modifikačný koeficient je 3,0 priemerných kapacít základnej vybavenosti

Z orientačného výpočtu potrieb základnej vybavenosti výpočtu vyplýva, že pre potreby obecného úradu v správe a riadení obce nie je potrebné jeho rozšírenie. Územný plán navrhuje novú hasičskú zbrojnicu do severovýchodnej časti obce, pri hospodárskom dvore.

2.8.3. Výrobné územia

2.8.3.1. Konceptia rozvoja hospodárskej základne

2.8.3.1.1. Ťažba nerastných surovín

Podľa podkladov Štátneho ústavu Dionýza Štúra v Bratislave sa v katastrálnom území obce Teriakovce nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín ani žiadne chránené ložiskové územie.

Na území obce sa neťažia nerastné suroviny a ani nikdy v minulosti tu nebola známa ťažba nerastných surovín. Na území obce sa nenachádzajú ložiská nerastných surovín, ktoré by bolo vhodné ťažiť a preto v riešení územného plánu nie je potrebné vytvárať predpoklady pre ťažbu nerastných surovín.

2.8.3.1.2. Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska činnosť v obci Teriakovce je zameraná na rastlinnú výrobu, špeciálne na plodiny ako sú hustosiate obiloviny, zemiaky a repa. Poľnohospodársky pôdny fond pozostávajúci zo 184 ha ornej pôdy a 13 ha lúk a pasienkov obhospodarujú štyria súkromne hospodáriaci roľníci – farmári, ktorí sú občanmi obce. Poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) do 1.– 4. kvalitatívnej skupiny sa v katastrálnom území obce nenachádza. Podrobné údaje o kódoch BPEJ nachádzajúcich sa na území obce sú uvedené vo vyhodnotení použitia poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske využitie kapitoly 2.15., ktoré tvorí samostatnú textovú prílohu územného plánu. Grafické znázornenie tohto vyhodnotenia je vyjadrené vo výkrese číslo 7 grafickej časti územného plánu.

Jestvujúca poľnohospodárska pôda dáva všetky vhodné predpoklady pre rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby pri zabránení nežiaducich javov biodiverzity.

Vo východnej časti zastavaného územia je pôvodný hospodársky dvor s maštalami, v ktorých je v súčasnosti ustajnených cca 60 kusov ošipaných s ochranným pásom 100 m širokým, čo je

blízkosťou k obytnej zóne obce limitujúcim faktorom. S jeho ďalším rozvojom sa v súčasnosti neuvažuje, ale naopak je snaha ukončiť chov hospodárskych zvierat. Na území obce sa v správe Hydromeliorácie, š.p. Košice nachádza krytý odvodňovací kanál, ktorý je v riešení územného plánu rešpektovaný. Na území obce bolo vybudované aj odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, ktorý je vo vlastníctve poľnohospodárskeho subjektu.

Rozvoj poľnohospodárskej výroby v obci je podmienený podnikateľskými zámermi vlastníkov poľnohospodárskej pôdy a na nej súkromne hospodáriacich roľníkov. Pri riešení zariadení na chov farmových zvierat je potrebné dodržať súčasne platnú legislatívu vo veterinárnej službe.

2.8.3.1.3. Lesné hospodárstvo

Lesné porasty na území katastra obce Teriakovce tvoria jeden ucelený komplex na severovýchode obce, ktorý je súčasťou predhoria Slanské vrchy a patrí do Lesného hospodárskeho celku Solivar. V obci je evidovaných cca 72 ha lesa v lesnom pôdnom fonde, čo tvorí 23 % z celkovej plochy katastrálneho územia obce, ktorých vlastníckmi sú Urbariát Teriakovce a dvaja súkromní vlastníci lesov.

V katastrálnom území obce Teriakovce sa nachádzajú iba hospodárske lesy, naopak nie sú vôbec plošne zastúpené ochranné lesy a lesy osobitného určenia. V zastúpení lesných typov prevažujú lesy listnaté s prevahou duba a hraba a prímiesou javora, jaseňa a z ihličnatých drevín borovice. Drevná hmota je spracovávaná predovšetkým na píle nachádzajúcej sa v obci.

Lesný hospodársky plán pre lesný hospodársky celok je platný na roky 2001–2010.

Riešenie územného plánu obce rešpektuje ustanovenia zákona číslo 326/2005 Z.z. o lesoch a okrem využívania lesných ciest pre turistické a cykloturistické chodníky, nezasahuje do územia lesov a na plochách lesov nerieši žiadnu funkčnú zmenu a považuje pre súčasné a budúce hospodárenie na lesnom pôdnom fonde predpisy lesného hospodárskeho plánu za záväzné.

2.8.3.1.4. Priemyselná, remeselná výroba a skladové hospodárstvo

V obci je plocha priemyselnej, remeselnej výroby a skladového hospodárstva na hospodárskom dvore bývalého poľnohospodárskeho družstva, vo východnej časti obce, kde sa v súčasnosti nachádza súkromná píla s tromi zamestnancami. Táto plocha s ochranným pásmom 50 m je vyhovujúca pre bilančné obdobie k roku 2025. Z tohto dôvodu územný plán nerieši ďalšie plochy s touto funkciou

2.8.3.2. Stanovenie ochranných pásiem výroby

Súčasná výroba má navrhované ochranné pásmo 50 m, živočíšna výroba hospodárskeho dvora 100 m, predovšetkým k novovytváraným lokalitám rodinných domov.

2.8.3.3. Požiadavky na vymiestňovanie škodlivých prevádzok výroby

Prevádzky, ktoré v súčasnosti fungujú na území obce nie sú výrazne škodlivého charakteru a preto riešenie územného plánu nerieši vymiestnenie žiadnej z jestvujúcich prevádzok v obci.

2.8.4. Plochy zelene

Aj keď samotné zastavané územie obce je posudzované ako stresový faktor v území, no na jeho ploche sa nachádza systém zelene rôznych kategórii. Územný plán rieši jednotlivé druhy funkčnej zelene na území obce.

2.8.4.1. Plochy verejnej zelene

Väčšie parkovo upravené plochy v obci absentujú. Parková plocha o výmere 500 m² v areáli kostola sv. Michala, novom kostole 670 m². Územný plán navrhuje novú plochu verejnej zelene na ploche detského ihriska – parku o výmere 300 m². Ďalšie plochy verejnej zelene sú uvažované v navrhovanom rekreačno-športovom areáli vo východnej časti obce vo forme lesoparku. Podrobnejšie riešenie bude predmetom urbanistickej štúdie tohto areálu. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie týchto plôch je v záväznej časti územného plánu kap. 3.2.

2.8.4.2. Plochy zelene rodinných domov

Zeleň rodinných domov tvorí základ systému zelene v obci. Pozemok s rodinným domom je väčšinou členený na predzáhradku, zastavanú obytnú a hospodársku časť a na záhradu. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie týchto plôch je v záväznej časti územného plánu kap. 3.2.

2.8.4.3. Plochy vyhradenej zelene

Medzi plochy vyhradenej zelene pre potreby riešenia územného plánu obce je zahrnutá plocha cintorína o výmere 3 300 m² a starého cintorína 4 600 m², ktoré je potrebné naďalej zveľaďovať a udržiavať. Nová vyhradená zeleň je navrhovaná na ploche rozšíreného cintorína o výmere 3 900 m². Iné druhy vyhradenej zelene územný plán nerieši.

Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie týchto plôch je v záväznej časti územného plánu kapitola 3.2..

2.8.4.4. Plochy sprievodnej – líniovej zelene

Medzi menšie parkovo upravené plochy v obci patrí vysoká – líniová zeleň len pozdĺž ciest III/ 681 a III/0684.

Územný plán rieši jej doplnenie v zastavanej časti obce s preferovaním jej výsadby v jej centrálnej časti. V iných častiach obce je možné ju realizovať len obmedzene z dôvodu stiesnených pomerov pôvodnej zástavby.

Keďže obec má povinnosť viesť v zmysle ustanovení § 48 zákona číslo 543/2002 Z.z. pozemky vhodné pre náhradnú výsadbu za prípadný výrub drevín, riešenie územného plánu obce určilo tieto pozemky pozdĺž komunikácii a pri vytváraní parteru nových ulíc v obci.

Jestvujúca zeleň brehových porastov a sprievodná vegetácia, zastúpená topoľovými a vrbovými porastmi je dobre vyvinutá pozdĺž vodného toku Barackého potoka a jeho menších bezmenných prítokov, krovinné spoločenstvá vrbového charakteru sa vyvinuli pozdĺž Šalgovického potoka.

Zeleň brehových porastov a sprievodnú vegetáciu vodných tokov územný plán rieši v rámci protipovodňových úprav vodných tokov, kde je potrebné pre novú výsadbu použiť len druhy drevín z domácej produkcie so zachovaním prirodzených ekosystémov pri zachovaní ochranných a manipulačných pásiem.

Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie týchto plôch je v záväznej časti územného plánu kapitola 3.2..

2.8.4.5. Plochy lesov

V extraviláne obce Teriakovce sa z krajinskej zelene najvýznamnejšie uplatňuje zeleň v rámci trvalo trávnych porastov a brehovú zeleň vodných tokov. Zeleň lesných porastov je v krajinskej štruktúre plošne zastúpená a má vysokú ekologickú hodnotu, je zároveň významným krajinným prvkom. Územný plán nerieši žiadne významné doplnenie krajnotvornej zelene vzhľadom k tomu, že táto má relatívne bohaté plošné a druhové zastúpenie v extraviláne obce.

Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie týchto plôch je v záväznej časti územného plánu kapitola 3.2..

2.8.5. Rekreačia, kúpeľníctvo a cestovný ruch

2.8.5.1. Charakter potenciálu územia a využitie

2.8.5.1.1. Potenciál územia

Hlavným rekreačným priestorom v blízkosti riešeného územia je XI. rekreačný krajinný celok v rámci Prešovského kraja Slánske vrchy, ktoré má charakter kľudovej zóny, kde je potrebné tento stav rešpektovať. Má vhodné podmienky pre letnú a zimnú turistiku v prírodnom prostredí.

Obec Teriakovce má predpoklad vytvorenia rekreačného zázemia pre mesto Prešov pre rozvoj doplnkových funkcií cestovného ruchu. Zároveň je možné prepojenie viacerých susediacich katastrov, predovšetkým s obcou Ruská Nová Ves pre rekreáciu a vidiecku turistiku.

Možnosť zvyšovania ubytovacích kapacít cestovného ruchu priamo v zastavanom území obce je spojené s využívaním miestnej infraštruktúry a tam lokalizovaných stravovacích, pohostinských, obchodných iných doplnkových služieb turistickými návštevníkmi v navrhovanom rekreačno-

športovom areáli. Realizácia turistických aktivít ako nástupu do priestoru Slanských vrchov – potenciálu rekreácie a cestovného ruchu.

Vhodné podmienky pre túto funkciu by mohlo poskytnúť výhľadovo aj možné využitie termálnej mineralizovanej vody hĺbkového vrtu nachádzajúceho sa na území obce.

2.8.5.1.2. Koncepcia rozvoja rekreácie a cestovného ruchu

Územný plán navrhuje rekreačno-športový areál s plochou cca 150 300 m² vo východnej časti katastra, kde je uvažované s lesoparkom, ihriskami, vodnými plochami, stravovacími kapacitami cca 150 stoličiek a ubytovacími cca 200 lôžok pre rekreáciu a voľný cestovný ruch a rekreačno-rehabilitačným zariadením so stravovacími kapacitami cca 45 stoličiek a 50 lôžok.

Predmetom urbanistickej štúdie, ktorá spodrobni riešenie územného plánu, bude definovanie ďalších druhov zariadení, ich kapacít, počtu návštevníkov aj vo vzťahu výhľadového využitia termálneho zdroja.

Na území obce je vyhládka s panoramatickými výhľadmi na širšie okolie z lokality Breziny v severnej časti katastra.

Ďalšou z možností využitia prírodného potenciálu územia obce je poľovnícky revír v blízkych lesoch, ktorý vlastní Poľovnícke združenie Delňa, ktoré má 30 poľovníkov a vlastný účelový objekt na území obce. V minulosti na katastri obce bola zriadená bažantnica.

2.8.5.1.3. Dynamická rekreácia

K najviac uplatňovaným formám dynamickej turistiky patrí pešia turistika. Realizácia turistických aktivít ako nástupu do priestoru Slanských vrchov – potenciálu rekreácie a cestovného ruchu prispieva k vytvoreniu sezónnych a nesezónnych pracovných miest. Predovšetkým prielomové údolia vodných tokov Barackého a Šalgovického potoka a naň nadväzujúci zalesnený masív Slanských vrchov poskytuje široké možnosti nenáročných turistických vychádzok a relaxácie v prírodnom prostredí. Naproti tomu krajinná štruktúra západnej časti riešeného územia s dominantne zastúpenou veľkoblokovou ornou pôdou nie je z pohľadu turistického návštevníka veľmi atraktívna. Samotná obec má vhodné lokalizačné predpoklady ako východisko peších turistických a cykloturistických výletov predovšetkým vo väzbe na obec Ruská Nová Ves.

Riešeným územím hlavné turistické trasy značených turistických chodníkov neprechádzajú. Pre pešiu turistiku v riešenom katastrálnom území obce Teriakovce slúžia len turisticky neznačené chodníky po poľných a lesných cestách. V blízkosti obce v katastrálnych územiach obci Podhradík a Ruská Nová Ves sa nachádzajú tieto turisticky značené chodníky (viď Turistický atlas Slovenska, VKÚ Harmanec, 2007):

- Zelený 5748 – vedie od kostola v obci Podhradík na Javornickú poľanu, kde sa spája s červeným chodníkom 0915.
- Červený 0915 – prechádza po katastrálnom území obce Ruská Nová Ves a vedie z Kalvárie v meste Prešov cez Šimonku v Slanských vrchoch a končí v Dargovskom priesmyku.

Určitou nevýhodou trasovania vyššie uvedených turistických značkovaných chodníkov z pohľadu účastníka cestovného ruchu je ich vzdialenosť od obce.

V riešení územného plánu obce je uvažované s pokračovaním cyklotrasy vedenej po ceste III/0681, ktorá severovýchodným smerom pokračuje po účelovej komunikácii do obce Vyšná Šebastová a južným smerom po účelovej komunikácii do obce Ruská Nová Ves.

Riešenie územného plánu obce nenavrhuje ďalšie cykloturistické trasy na území obce.

2.8.5.2. Kúpeľné územia a územia prírodných a liečivých prameňov

Územia a objekty tohto charakteru sa v katastrálnom území obce nenachádzajú. V riešenom území sa nenachádzajú ani zdroje liečivých minerálnych vôd. V katastri obce sa nachádza hĺbkový vrt termálnej mineralizovanej vody, ktorý by mohol byť využiteľný pre kúpeľný turizmus a kúpeľný liečebno – rekondičný turizmus.

2.9. Verejné dopravné a technické vybavenie

2.9.1. Doprava

2.9.1.1. Cestná doprava

2.9.1.1.1. Širšie dopravné vzťahy

Obec Teriakovce leží na ceste III/0681, ktorá sa napája na nadradenú cestnú sieť európskeho významu – cestu I/68 Maďarsko – Košice – Prešov – Stará Ľubovňa – Poľsko v meste Prešov.

Na ceste III/0684 v úseku Solivar – Teriakovce nebolo prevedené sčítanie dopravy z roku 2005, preto intenzita dopravy tu nie je známa.

V súlade s Územným plánom VUC Prešovského kraja 2004 je v riešení územného plánu obce akceptovaná požiadavka chrániť výhľadovo trasu prepojenia cesty I/18 s diaľnicou D1 –Východný obchvat Prešova regionálneho významu v kategórii B2– MZ 21,5/70

2.9.1.1.2. Doprava a dopravné zariadenia

Obec Teriakovce je koncovou obcou na ceste III/0681. Obec sa nachádza 2 km od krajského mesta Prešov, časť Solivar. Na základe vyjadrenia Slovenskej správy ciest v Bratislave k zadaniu pre spracovanie tohto územného plánu z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete požaduje sa na ceste III. triedy mimo zastavaného územia rešpektovať šírkové usporiadanie v kategórii C 7,5/70 a v zastavanom území v kategórii MZ 8,5/50 vo funkčnej triede B3.

V zastavanej časti obce sa na cestu III/0681 Šalgovík –Teriakovce Šalgovík –Teriakovce napája cesta III/0684 a jestvujúce a navrhované miestne obslužné komunikácie v kategóriách C2–MO 8/30, C2–MOK 7,5/40, C3–MO 6,5/30, MO 7,5/30, MO 8,0/30 a MOK 3,75/30 s výhybňami. V obci budú všetky komunikácie kategórie MO, MZ odvodnené cez uličné vpuste do dažďovej kanalizácie. Jestvujúce mostné objekty na komunikáciách je potrebné upraviť tak, aby vyhovovali návrhovým parametrom a šírkovému usporiadaniu komunikácií. Severná časť obce je prepojená tiež s cestou III/018202 Vyšná Šebastová – Podhradík účelovou komunikáciou kategórie C2–MOK 7,5/40 dĺžky 4,5 km. Na juhozápadnom okraji obce sa nachádza geotermálny prameň, ku ktorému je riešená prístupová komunikácia kategórie C3–MO 8/30 z cesty III/0681.

Pre účely ochrany pred požiarom je potrebné trvalo udržiavať voľné nástupné plochy a príjazdové cesty v súlade s § 15 ods. 1 písm. f) zákona NR SR č 314/2001 Z.z.

2.9.1.1.3. Cestná osobná hromadná doprava

Pre obyvateľov obce je cestná osobná hromadná doprava zaistená autobusmi MHD, ktoré premávajú po trase Prešov – Solivar – Teriakovce a späť.

V obci sa nachádzajú tri obojstranné autobusové zastávky na ceste III/0681. Na konci obce sa nachádza otočka pre autobusy. Zastávky sú situované prevažne nevhodne. V územnom pláne sú zastávky riešené mimo rozhládových trojuholníkov križovatiek na samostatných zastávkových pruhoch, vrátane nástupíšť a čakacích prístreškov. Vzhľadom na plánované rozsiahle rozšírenie lokalít zástavby rodinných domov sa v územnom pláne navrhuje zriadenie ďalších 4 obojstranných zastávok s predĺžením trasy liniek MHD po jestvujúcich i navrhovaných komunikáciách C2 na východnom a severovýchodnom okraji obce vrátane otočiek.

2.9.1.1.4. Parkovacie, odstavné plochy a priestranstva, garáže

V obci je v súčasnosti nedostatok parkovacích miest. Vozidlá parkujú prevažne na voľných prielukách pozdĺž komunikácií. Pred objektmi občianskeho vybavenia v súčasnosti sa v obci nachádzajú parkoviská s celkovou kapacitou 17 osobných automobilov a menšie spevnené plochy, slúžiace pre dopravnú obsluhu týchto objektov. V obci sa nachádza 1 garáž pre nákladné auto – požiarna zbrojnica v objekte obecného úradu.

Pre obyvateľov obce a pre objekty občianskej vybavenosti, výrobné prevádzky sú v obci riešené odstavné plochy pre stupeň motorizácie 1 : 2,5 a pomer dĺžby dopravnej práce individuálnej automobilovej dopravy ku ostatnej 25 : 75.

Celková potreba k bilančnému roku 2025 pre 836 obyvateľov v obytnom území obce je 335 odstavných miest a 6 parkovacích miest. Tieto odstavné a parkovacie miesta budú zabezpečené na pozemkoch rodinných domov a garážami. Z výrobných zariadení podnikov sa v obci nachádza bývalý hospodársky dvor PD, v ktorom sa v súčasnosti nachádza Píla Teriakovce.

V obci sa pri obecnom úrade nachádza hasičská zbrojnica s jednou garážou pre hasičské auto.

Ďalšie odstavné a parkovacie miesta sú riešené na jednotlivých parkoviskách pre objekty občianskej vybavenosti.

Stanovenie počtu odstavných a parkovacích miest podľa STN 736110 na jednotlivých parkoviskách pre objekty občianskeho vybavenia a výroby:

Číslo	Druh objektu	Počet stojísk	Plocha parkoviska celkom (m ²)	Doba parkovania	Poznámka
P 1	Obecný úrad, kultúrny dom	10	200		navrhované
P 2	Obchod s potravinami – Jednota	5	100		navrhované
P 3	Nový kostol, cintorín	20	400		navrhované
P 4	Navrhovaný cintorín	10	200		navrhované
P 5	Starý cintorín	10	200		navrhované
P 6	Starý kostol	5	100		navrhované
P 7	Požiarňa zbrojnica	10	200		navrhované
Spolu:		70	1 400		

Poznámka: Orientačná výmera parkoviska pre jedno osobné vozidlo 20,0 (stojisko 12,5) m² a jeden autobus 78,0 (stojisko 40,25) m². Územný plán pre potreby objektov občianskej vybavenosti v zastavanom území obce rieši na 7-ich parkoviskách a odstavných plochách vytvorenie celkom 70 parkovacích stojísk pre osobné auta, o celkovej výmere 1 400 m² a jedno pre požiarné nákladné auto hasičskej zbrojnice. Územný plán obce nerieši parkovanie osobných áut v hromadných garážach. Parkovacie plochy slúžiace pre potreby výroby je potrebné realizovať zásadne len na pozemku plochy výroby, skladov a skládok. Pre potreby rekreačno-športového areálu územný plán obce rieši vytvorenie plôch pre statickú dopravu na ploche:

Číslo	Druh objektu	Počet stojísk	Plocha parkoviska celkom (m ²)	Doba parkovania	Poznámka
P 8	Rekreačno-športový areál	10	200		

Poznámka: Orientačná výmera parkoviska pre jedno osobné vozidlo 20,0 (stojisko 12,5) m² a jeden autobus 78,0 (stojisko 40,25) m².

2.9.1.1.5. Hlukové pásma cestnej dopravy

Na cestách III/0681 a III/0684 nebolo v roku 2005 uskutočnené sčítanie dopravy z dôvodu predpokladanej nízkej dopravnej záťaže na komunikáciách a preto výpočet hluku netvorí súčasť riešenia územného plánu. Z toho dôvodu je predpoklad, že nedôjde k prekročeniu prípustnej hladiny hluku v obytnom území.

2.9.1.2. Pešie komunikácie

Pozdĺž cesty III/0684 a čiastočne aj pozdĺž cesty III/0681 sa nachádza v obci jednostranný asfaltový chodník šírky 1,50 m v úseku od križovatky ciest III/0681 a III/0684 po budovu kostola. Chodník je v zlom stavebnotechnickom stave a od vozovky je oddelený prevýšeným obrubníkom. Krátke betónové chodníky šírky 2,0 m sa nachádzajú pri vstupe do obecného úradu, do obchodu s potravinami a do kostola. Územný plán rieši pozdĺž ciest III/0681 a III/0684 jednostranné chodníky šírky 2,0 m. Ďalšie jednostranné i obojstranné chodníky je potrebné zriadiť pozdĺž komunikácií v lokalitách jestvujúcich a navrhovaných rodinných domov.

2.9.1.3. Cyklistická doprava

V obci nie je v súčasnosti segregovaná cyklistická doprava. Územný plán nerieši jej segregáciu ani po ceste III. triedy ani po miestnych komunikáciách. Cyklistická doprava v obci Teriakovce je využívaná za účelom dochádzky k objektom občianskeho vybavenia, do zamestnania a za účelom cykloturistiky. Je realizovaná po miestnych komunikáciách a po ceste III/0681 a III/0684, ktorá sa v meste Prešov prostredníctvom ciest III/0682 a III/0683 napája na cestu I/68. Z cesty I/68 sú prístupné niektoré cyklistické cesty Karpatská cyklocesta a Slánska cyklomagistrála.

V riešení územného plánu obce je uvažované s pokračovaním cyklotrasy vedenej po ceste III/0681, ktorá severovýchodným smerom pokračuje po účelovej komunikácii do obce Vyšná Šebastová a južným smerom po účelovej komunikácii do obce Ruská Nová Ves.

2.9.1.4. Železničná doprava

Osobná i nákladná doprava pre obyvateľov obce Teriakovce je zabezpečovaná traťou číslo 188 ŽSR Kysak – Prešov – Plaveč. Najbližšia stanica je v meste Prešov, ktorá je od obce vzdialená 5 km. Osobná hromadná doprava obyvateľov obce na železničnú stanicu je zabezpečovaná autobusmi MHD Prešov.

2.9.2. Vodné hospodárstvo

2.9.2.1. Zásobovanie pitnou a prevádzkovou vodou

2.9.2.1.1. Rozbor súčasného stavu

Obec má vybudovaný gravitačný vodovod z r. 1999. Ako zdroj vody je využívaná voda z Východoslovenskej vodárenskej sústavy (VVS), prírodného potrubia DN 1 000 mm VN Starina - VDJ Medzianky – Košice, západne od obce za štátnou cestou Teriakovce – Šalgovík v mieste osadenia odbočkovej šachty. Kóta dna vo VDJ Medzianky je 385,00 m n.m. a max. hladiny vody je 390,00 m n.m.

Poľnohospodárske družstvo (PD) má na hospodárskom dvore vybudovanú studňu, ktorá postačuje. Hospodársky dvor je v zániku a bude využitý na výstavbu rodinných domov.

Obec je zásobovaná z verejného vodovodu cez prírodné potrubie D 110 mm a rozvodné potrubia D 110 mm, z ktorých cez prípojky sú zásobovaní jednotliví spotrebitelia. Na začiatku rozvodného potrubia pred obcou je vybudovaná budova (domček) v ktorom je umiestnený vodoměr a UV žiarič na dezinfekciu vody. Vodovodné potrubia D 110 mm sú trasované po verejných priestranstvách. Vodovod zásobuje zástavbu po kótu 365,00 m n.m.. Potrubie vodovodu zásobuje odberateľovu v I. tlakovom pásme. V pripravovanom súbore pre územné rozhodnutie stavieb: „EKOTORYSA - Zásobovanie pitnou vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd, stavby: Teriakovce – Vodovod – rozšírenie, je riešené rozšírenie vodovodu a prečerpávanie vody do vodojemu objemu 150 m³ vybudovanom na kóte dna 425,00 m n.m.. Z vodojemu bude zásobovať jestvujúcu a navrhovanú zástavbu v II. tlak. pásme v potrebnom množstve a tlaku.

2.9.2.1.2. Výpočet potreby pitnej a úžitkovej vody pre bytový fond

Výpočet potreby pitnej a úžitkovej vody pre bytový fond je vykonaný podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo 684/2006 Z.z. zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a verejných vodovodov a kanalizácií.

Špecifická potreba vody:

1.2 Byty s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom:	135,0 l/osoba, deň
1.1 Základná vybavenosť - Obec do 1 000 obyvateľov:	15,0 l/osoba, deň
Spolu:	150,0 l/osoba, deň

Priemerná potreba vody (l/s):

2005:	400 ob. x 150,0 l/ob.d =	60 000 l/deň =	0,69 l/s
2025:	840 ob. x 150,0 l/ob.d =	126 000 l/deň =	1,46 l/s
2035:	1 190 ob. x 150,0 l/ob.d =	178 500 l/deň =	2,07 l/s

Maximálna denná potreba vody $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 2,0$) (l/s):

2005:	2,0 x 60 000 l/deň =	120 000 l/deň =	1,39 l/s
2025:	2,0 x 126 000 l/deň =	252 000 l/deň =	2,92 l/s
2035:	2,0 x 178 500 l/deň =	357 000 l/deň =	4,13 l/s

Pričom k_d = súčiniteľ dennej nerovnomernosti.

Maximálna hodinová potreba vody $Q_h = Q_m \times k_h$ ($k_h = 1,8$):

2005:	1,8 x 120 000 l/deň =	216 000 l/deň =	2,50 l/s
2025:	1,8 x 252 000 l/deň =	453 600 l/deň =	5,25 l/s
2035:	1,8 x 357 000 l/deň =	642 600 l/deň =	7,44 l/s

Pričom k_h = súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti.

Ročná potreba vody: 2005: $Q_r = Q_p \times 365 = 60,0 \times 365 = 21\,900,0 \text{ m}^3/\text{rok}$

Potrebný hydrodynamický tlak (min.):

Podľa STN 92 0400, Najnepriaznivejšie umiestnené odberné miesto má mať hydrostatický pretlak 0,25 MPa.

Podľa STN 75 5401, Pri zástavbe do dvoch nadzemných podlaží stačí pretlak 0,15 MPa.

Podľa STN 75 5401, Maximálny pretlak v najnižších miestach siete nemá prevyšovať 0,6 MPa max. 0,7 MPa.

Požiarne potreba vody:

Podľa STN 92 0400 – Požiarne bezpečnosť stavieb a zásobovanie vodou na hasenie požiarov uvádza v čl. 4.7 Nadzemné požiarne hydranty (podzemné hydranty) sa osadzujú na vodovodnom potrubí, ktorého najmenšiu menovitú svetlosť DN, odporúčaný odber pre výpočet potrubnej siete a najmenší odber z hydrantu po pripojení mobilnej techniky stanovuje tabuľka 2. Položka 2 a to:

a) Nevýrobné stavby s plochou $120 < S < 1\,000 \text{ m}^2$.

b) Výrobné stavby, sklady v jednopodlažnej stavbe s plochou $S \leq 500 \text{ m}^2$ je potrubie DN 100 mm pri odbere $Q = 6 \text{ l/s}$ pre odporúčanú rýchlosť $v = 0,8 \text{ m/s}$ a pri odbere $Q = 12 \text{ l/s}$ pre $v = 1,5 \text{ m/s}$ (s požiarnym čerpadlom) a najmenší objem nádrže vody na hasenie požiarov je 22 m^3 .

Výpočet objemu vodojemu $Q_V = Q_m \times 0,6$ (min. 60%) :

$$\text{r. 2005: } 120,0 \text{ m}^3/\text{d} \times 0,6 \% + 72,4 \text{ m}^3 = 144,4 \text{ m}^3$$

$$\text{r. 2035: } 357,0 \text{ m}^3/\text{d} \times 0,6 \% + 72,4 \text{ m}^3 = 286,6 \text{ m}^3$$

Vodojemu (VDJ 1) objemu 150 m^3 vybudovaný na kóte dna 425,00 m n.m. bude zásobovať jestvujúcu a navrhovanú zástavbu v II. tlakovom pásme v potrebnom množstve a tlaku.

Zásobovacieho územia:

I. tlakové pásmo:	Kóta max. zástavby	365,00 m n.m.
	Kóta min. zástavby	328,00 m n.m.
	Kóta dna vo vodojeme (VDJ 1) 150 m^3	390,00 m n.m.

II. tlakové pásmo:	Kóta max. zástavby	400,00 m n.m.
	Kóta min. zástavby	365,00 m n.m.
	Kóta dna vo vodojeme (VDJ 2) 150 m^3	425,00 m n.m.

2.9.2.1.3. Technické riešenie

Pre lepšie zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou je potrebné vyprojektovať a vybudovať „Rekonštrukciu a rozšírenie vodovodu.“ Je potrebné vyprojektovať pripravovaný súbor stavieb: „EKOTORYSA - Zásobovanie pitnou vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd, stavby: TERIAKOVCE – Vodovod – rozšírenie“. Je riešené rozšírenie vodovodu a vytvorenie II. tlakového pásma prečerpávaním vody do vodojemu objemu 150 m^3 vybudovanom na kóte dna 425,00 m n.m.. Z vodojemu bude zásobovať jestvujúcu a navrhovanú zástavbu v II. tlak. pásme v potrebnom množstve a tlaku. Pre navrhovanú zástavbu v I. tlakovom pásme sa rozšíria rozvodné potrubia D 110 mm, ktoré sa pripoja na jestvujúce a vyprojektované potrubia. Potrubia budú trasované v zelenom páse alebo v chodníku. Na základe riešenia navrhujeme rozvodné vodovodné potrubia maximálne zaokruhovať tak, aby spoľahlivo zásobovalo navrhované objekty.

2.9.2.2. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Obec nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu. Objekty občianskej vybavenosti a veľká časť rodinných domov majú vybudované vlastné žumpy.

2.9.2.2.1. Rozbor súčasného stavu

Časť rodinných domov má domovú kanalizáciu zaústenú do priekop, alebo priamo do potoka, čo je spolu s vyvážaním žump hygienickou závadou, pre ktoré je potrebné vybudovať kanalizáciu. Dažďové vody z intravilánu sú odvádzané priekopami, rigolmi a na hornom konci dažďovou kanalizáciou, ktoré sú zaústené do neupraveného miestneho potoka. Priekopy a rigoly sú neutržiavané a zanesené.

Poľnohospodárske družstvo na hospodárskom dvore má vybudovanú splaškovú kanalizáciu zaústenú do žumpy. Obsah žumpy sa používa na hnojenie. Hospodársky dvor je v zániku a bude využitý na výstavbu rodinných domov.

V pripravovanom súbore pre územné rozhodnutie stavieb: „EKOTORYSA - Zásobovanie pitnou vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd, stavby: TERIAKOVCE – Kanalizácia“, je riešená celo obecná splašková kanalizácia zaústená do splaškovej kanalizácie z Ruskej Novej Vsi.

Dažďové vody sú v čo najväčšej miere ponechajú na vsiaknutie do terénu a terén je vyspádovaný tak, že nevsiaknuté dažďové vody sú odvedené do rigolov, priekop alebo dažďovou kanalizáciou do potokov.

2.9.2.2.2. Výpočet množstva splaškových vôd k roku 2035

Výpočet množstva splaškových vôd k roku 2035 je vykonaný podľa STN 75 6701 a Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo 684/2006 Z.z. zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a verejných vodovodov a kanalizácií.

Max. množstvo splaškových vôd: $Q_{h_{max}} = k_{h_{max}} \times Q_{24} = 3,0 \times 2,07 \text{ l/s} = 6,21 \text{ l/s}$

Min. množstvo splaškových vôd: $Q_{h_{min}} = k_{h_{min}} \times Q_{24} = 0,6 \times 2,07 \text{ l/s} = 1,24 \text{ l/s}$

Pričom $k_{h_{max}}$ a $k_{h_{min}}$ sú súčinitele hodinovej nerovnomernosti podľa STN 73 6701, Tab. 1.

Q_{24} - priemerný denný prietok.

Výpočet množstva BSK₅: $1\,190 \text{ ob.} \times 60 \text{ g/ob.d} = 71\,400 \text{ g/d} \times 365 = 26\,061,0 \text{ kg/rok}$

Skupinová kanalizácia: Teriakovce a Ruská Nová Ves:

Priemerná potreba vody (l/s): 2035: $3\,030 \text{ ob.} \times 160,0 \text{ l/ob.d} = 484\,800 \text{ l/deň} = 5,61 \text{ l/s}$

Max. množstvo splaškových vôd: $Q_{h_{max}} = k_{h_{max}} \times Q_{24} = 3,0 \times 5,61 \text{ l/s} = 16,83 \text{ l/s}$

Min. množstvo splaškových vôd: $Q_{h_{min}} = k_{h_{min}} \times Q_{24} = 0,6 \times 5,61 \text{ l/s} = 10,10 \text{ l/s}$

Výpočet množstva BSK₅: $3\,030 \text{ ob.} \times 60 \text{ g/ob.d} = 181\,800 \text{ g/d} \times 365 = 66\,357,0 \text{ kg/rok}$

2.9.2.2.3. Technické riešenie

Je potrebné vyprojektovať a vybudovať celo obecnú gravitačné splaškovú kanalizáciu DN 300 mm ktorá sa zaústi do splaškovej kanalizácii z obce Ruská Nová Ves s pokračovaním v kanalizácii Solivar – Prešov so zaústením do MB ČOV Kendice pre mesto Prešov.

Dažďové vody sa v čo najväčšej miere ponechajú na vsiaknutie do terénu a terén navrhujeme vyspádovať tak, aby nevsiaknuté dažďové vody boli odvedené do rigolov, priekop alebo dažďovou kanalizáciou do potokov.

Nové cesty v lokalitách rodinných domov budú odvodnené cez uličné vpuste do dažďovej kanalizácie s vyústením do potoka. Do dažďovej kanalizácie budú zaústene aj záchytné priekopy cez lapače splavenín.

2.9.3. Energetika a energetické zariadenia

2.9.3.1. Zásobovanie elektrickou energiou

2.9.3.1.1. Rozbor súčasného stavu

Obec Teriakovce je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou z distribučných trafostaníc 22/0,4 kV uvedených v tabuľke „Prehľad o jestvujúcich trafostaniciach v obci“. Trafostanice sú napájané po VN strane prípojkami VN tvorenými vodičmi 3x35 AlFe 6 od kmeňovej VN linky VSD číslo 209 a 503 na podperných bodoch.

Prehľad o jestvujúcich trafostaniciach v obci:

Označenie	Umiestnenie	Výkon /kVA/		Prevedenie	Prevádzkovateľ
		Obec	cudzie		
TS 1	konečnej zastávke MHD	250	–	2-stĺpová	VSD
TS 2	pri obecnom úrade	160	–	C2 a ½ stĺp	VSD
TS 3	pri vodárni	400	–	mrežová	VSD

TS 4	na miestnej časti Čerešňov	250	–	2-stĺpová	VSD
TS HD	AGROPLUS HD Teriakovce	–	160	1-účelová	
Celkom Sc /kVA/:		1060	160		

Elektrické stanice (transformovne) VVN/VN zásobujúce danú oblasť:

Lokalita	Inštalovaný výkon /MVA/	Prevod /kV/	Prevádzkovateľ
ES Prešov I	50+25	110/22	VSD

Vedenia VVN a VN prechádzajúce lokalitou:

Číslo vedenia	kV	Trasa od – do	Vedenie	Prevádzkovateľ
VN 217	22	ES Prešov I	jednoduché	VSD
VVN V477/V478	400	ES Lemešany – ES Krosno	dvojité	SEPS

Sekundárne elektrické rozvody NN a verejné osvetlenie:

Existujúce sekundárne elektrické rozvody NN sú realizované vzdušným vedením na podperných bodoch (na betónových stĺpoch) v trasách situovaných vedľa miestnych komunikácií.

Kmeňové vedenia sú prevažne tvorené vodičmi prierezu 3x70+50mm² AlFe6, resp. 4x70/11 AlFe v trase vedľa hlavných miestnych komunikácií, odbočky do uličiek vodičmi prierezu 4x(25–35)mm² AlFe6.

Existujúce verejné osvetlenie je tvorené vodičom 16–25mm² AlFe a výbojkovými svietidlami na podperných bodoch NN siete s napojením a ovládaním z rozvádzača verejného osvetlenia.

2.9.3.1.2. Energetická bilancia potrieb elektrickej energie - návrh

Bilancie celkového elektrického príkonu pre bytový a nebytový fond sú vypočítané v zmysle zásad pre navrhovanie distribučných sietí VN a NN podľa metodiky „Pravidlá pre elektrizačnú sústavu č.2“ vydanú SEP-om v roku 1983 a dodatku P1 z roku 1990.

Celkový počet odberov domácností aj s ohľadom na potrebu rekonštrukcie a modernizácie prestarého bytového fondu :

119 bj – jestv. (zdroj: VSD a.s. – 2/2006) + 920 bj - návrh (podľa 2.8.1.2) = 1039 bj je rozdelený podľa kategórie bytového odberu v zmysle STN 33 2130 čl.4.1 a Pravidiel pre ES č.2, čl.4.2.1. a tab.č.3.3-realizačný stav nasledovné:

kategória	podiel bytov %	počet bytov	jednotkový príkon na byt kVA	celkový príkon kVA
A	40	416	$0,9+3,6/\sqrt{n} = 1,1$	458,0
B1	0	0	$1,2+4,8/\sqrt{n} = 0$	0
B2	40	416	$1,8+7,2/\sqrt{n} = 2,2$	913,0
C1	20	207	$6,0+4,0/\sqrt{n} = 6,3$	1305,0
C2	0	0	$12,0+8,0/\sqrt{n} = 0$	0
Podielové zaťaženie od bytového fondu celkom je Sc ₁ /kVA/				2676,0

Príkon podľa jednotlivých kategórií:

- kategória A – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA
- kategória B1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA
- kategória B2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody
- kategória C1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné
- kategória C2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné + elektrické vykurovanie akumulčné

Podielové zaťaženie na občiansku a technickú vybavenosť:

Celkový počet odberov – podnikatelia, vrátane odberov verejnej správy: 6 odberov jestv. (zdroj: VSD a.s. – 2/2006) + 26 = 32 odberov: 72 + 708 = 780 kVA

Podielové zaťaženie pre obec v kVA:

Rok	2006	2025
Sc1 – bytový fond	283	2676
Sc2 – občianska a technická vybavenosť	72	780

Sc – Celkom pre obec	355	3456
----------------------	-----	------

2.9.3.1.3. Transformačné stanice a elektrické VN prípojky

Výpočet celkového inštalovaného výkonu transformačných staníc 22/0,4kV s prihliadnutím na dovolené zaťažovanie, ktorý je zameraný len na výpočet potrebného počtu DTS do roku 2025, bude:

$$S_{DTS} = S_c / 0,75 = 3565 / 0,75 = 4754 \text{ kVA}$$

pre St = 250 je potrebné 19,1 a teda 19 trafostaníc o výkone 250 kVA.

pre St = 400 je potrebné 11,9 a teda 12 trafostaníc o výkone 400 kVA.

pre St = 630 je potrebné 7,5 a teda 8 trafostaníc o výkone 630 kVA.

Prehľad o riešených trafostaniciach v obci Teriakovce:

Označenie	Umiestnenie	Výkon / kVA /		Prevedenie	Prevádzka	Úprava
		súčasný stav	nový stav			
TS 1	konečnej zastávke MHD	250	400	2-stĺpová	VSD	rekonštrukcia
TS 2	pri obecnom úrade	160	400	C2 a ½ stĺp	VSD	rekonštrukcia
TS 3	pri vodárni	400	400	mrežová	VSD	bez zmeny
TS 4	na miestnej časti Čerešňov	250	400	2-stĺpová	VSD	rekonštrukcia
TS HD	AGROPLUS HD Teriakovce	160	160	1-účelová		bez zmeny
TS 5	Lokalita L1	–	400	kiosk	VSD	návrh
TS 6	Lokalita L2	–	400	kiosk	VSD	návrh
TS 7	Lokalita L2	–	400	kiosk	VSD	návrh
TS 8	Lokalita L3	–	400	kiosk	VSD	návrh
TS 9	Lokalita L3	–	400	kiosk	VSD	návrh
TS 10	Lokalita L4	–	400	kiosk	VSD	návrh
TS 11	Lokalita L4	–	630	kiosk	VSD	návrh
TS 12	Lokalita L4	–	400	kiosk	VSD	návrh
TS 13	Lokalita L5	–	630	kiosk	VSD	návrh
TS 14	Lokalita rekreačná č.3	–	400	kiosk	VSD	návrh
TS 15	Lokalita rekreačná č.3	–	400	kiosk	VSD	návrh
Obec spolu:		1060	6460			
Celkom:		1220	6620			

Pre riešený rozvoj obce je potrebné:

1. S postupom výstavby nových bytových jednotiek v lokalitách a výstavby športovo-rekreačnej a občiansko-technickej vybavenosti zrekonštruovať príslušné jestvujúce trafostanice, resp. zriadiť nové trafostanice s navrhovanými výkonmi podľa tabuľky „Prehľad o riešených trafostaniciach v obci Rokycany“ s prepojením na jestvujúcu sekundárnu sieť NN.
2. Vybudovať príslušné VN prípojky k novým transformačným staniciam z linky VN číslo 209 a 503 takto:
  - k novej TS5, TS6, TS7, TS8, TS9, TS 10 zemnými úložnými káblami od VN vedenia č.503
  - k novej TS11 až TS15 zemnými úložnými káblami od VN vedenia č.209

2.9.3.1.4. Sekundárne elektrické rozvody NN

Z riešenia územného plánu obce vyplýva potreba:

1. Zrekonštruovať jestvujúcu sekundárnu vzdušnú sieť NN – hlavné kmeňové vedenia na prierez 70mm² (kábel) pre plošné zabezpečenie odberu elektrickej energie (pokiaľ sa to medzičasom nezrealizovalo).
2. Zrealizovať privody NN od TS do nových lokalít káblovými vedeniami v zemi a vybudovať novú sekundárnu sieť NN v nových lokalitách rozvodmi v zemi v chodníkoch popri komunikáciách s prepojením na jestvujúce siete NN – rozpracovať podrobnejšie v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

Pre návrh elektrorozvodov VN a NN v projektových dokumentáciách jednotlivých stavieb používať štandardy materiálov VSD.

2.9.3.1.5. Verejné osvetlenie

Z riešenia územného plánu obce vyplýva potreba rekonštrukcie jestvujúceho verejného osvetlenia - vymeniť staré a poškodené svietidla za nové. Verejné osvetlenie v nových lokalitách riešiť samostatnými rozvodmi v zemi s osvetľovacími telesami na stožiaroch.

2.9.3.2. Zásobovanie plynom

2.9.3.2.1. Rozbor súčasného stavu

Obec je plynofikovaná od r. 1999 pri tlakovej hladine 0,4 MPa. Odberatelia plynu sú zásobovaní plynom z miestnej STL siete, buď priamo cez STL prípojky plynu (VO), alebo cez stredotlaké prípojky a regulátory tlaku STL/NTL.

Zdrojom zemného plynu naftového je regulačná stanica (RS) pred Vyšnou Šebastovou a STL plynovod Vyšná Šebastová – Teriakovce – Ruská Nová Ves D 160 mm, PN 0,4 MPa. Rozvodné STL plynovody D 160, 63 a 50 mm v obci sú vybudované z materiálu PE, SDR 11 a sú nové a bezporuchové s kapacitnou rezervou pre rozvoj obce.

2.9.3.2.2. Technické riešenie

Pre navrhovanú zástavbu sa rozšíria STL plynovody D 63 a 50 mm, ktoré sa pripoja na jestvujúce plynovody. Trasovanie plynovodov je v zelenom páse alebo chodníku. Na základe riešenia navrhujeme plynovodné potrubia zaokrúhovať tak, aby spoľahlivo zásobovali navrhované objekty.

2.9.3.3. Zásobovanie teplom

Zdroje a zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne. Výroba tepla v objektoch rodinných domov je zabezpečená individuálne plynom, spaľovaním hnedého uhlia a dreveného odpadu. Pri stanovení tepelnej potreby je potrebné vychádzať z STN 383350 o zásobovaní teplom, že budovy v obci Teriakovce sa nachádzajú v krajine s najnižšou oblastnou teplotou -15°C . Územný plán obce aj naďalej považuje zemný plyn za hlavný zdroj tepla s možnosťou využitia doplnkových zdrojov energie a odporúča uvažovať so zmenou palivovej základne prechodom na biomasu. V prípade nedostatočného využitia orných pôd pre poľnohospodárske účely, je možné tieto plochy preorientovať na pestovanie plodín pre energetické účely a ich využitie pri zásobovaní teplom. Zároveň je možné pre energetické účely využívať aj odpady z lesných plôch a biodpady z obce.

2.9.4. Napojenie územia na telekomunikačné a informačné siete

2.9.4.1. Stav a nároky na telefonizáciu

Obec Teriakovce je súčasťou Regionálneho technického centra Východ. Obec má vlastnú telefónnu ústredňu umiestnenú v samostatnom objekte na prenajatej parcele pri otočnej zástavke SAD, ktorá je napojená optickým úložným káblom na telefónnu ústredňu HOST Prešov. Jestvujúca miestna telefónna sieť je realizovaná úložným káblom s napojením účastníkov vzdušným kábelovým vedením z účastníckych rozvádzačov umiestnených na drevených pätkovaných stožiaroch v trasách situovaných vedľa miestnych komunikácií. Technické údaje o kapacite a využití telefónnej ústredne, miestnej telefónnej sieti a prípojných kábloch sú predmetom obchodného tajomstva Slovak Telecom a.s..

2.9.4.2. Rozvoj pevných telekomunikačných sietí

Územný plán rieši rozvoj pevných telekomunikačných sietí u jestvujúcich telefónnych rozvodov kabelizáciou všetkých jestvujúcich nadzemných rozvodov v obci úložným káblom v zemi kopírovaním vzdušnej trasy a u nových telefónnych rozvodov do všetkých nových ulíc obce pre možnosť pripojenia každého bytu kábelovými rozvodmi situovanými vedľa miestnych komunikácií.

Územný plán rieši rozvoj nových pevných telekomunikačných liniek pre 1,5 páru účastníckych prípojok a dva páry pre novú občiansku vybavenosť, čo je pre nárast:

920 nových byt. jednotiek čo je 1380 účastníckych prípojok

26 občianska vybavenosť čo je 52 účastníckych prípojok

Celkom je potom potrebných 1432 nových účastníckych prípojok.

Územný plán pri riešení rozvoja nových lokalít rodinných domov, podnikateľskej činnosti, športových aktivít nevymedzuje trasu – koridor pre následné uloženie telekomunikačných káblov v lokalite. Pre toto je potrebné zabezpečiť podrobné urbanistické riešenie, ktoré stanoví podrobné

podmienky zástavby (dokumentácia pre vydanie územného rozhodnutia) a tým aj koridor trás s ohľadom na priestorové usporiadanie v zmysle platných STN. Napojovací bod pre nové lokality a užívateľov určí správca pri začatí územného konania, či to bude z rozvodu alebo z jestvujúcej telefónnej ústredne a toto bude potrebné dodržať pri realizácii novej výstavby.

Rozšírenie TÚ, MTS a TS zabezpečí podľa potreby na vlastné náklady správca.

2.9.4.3. Telekomunikačné a rádiokomunikačné zariadenia

Úložné káble T-Com a.s. sú vedené v obci v úseku od budovy obecného úradu po hlavnú ulicu a od TÚ popri hlavnej ceste do obce. V riešenom území sa nenachádzajú zariadenia a podzemné telekomunikačné siete Slovak Telekom a.s. Rádiokomunikácie, T-Mobile Slovensko a.s., spoločnosti Orange Slovensko a.s., ani nie sú požiadavky, ktoré by mali byť zohľadnené v riešenom územnom pláne obce. Miestny rozhlas je vedený z rozhlasovej ústredne situovanej v priestoroch obecného úradu. Odtiaľ je vyvedený vzdušný rozvod vedený na samostatných oceľových stožiaroch.

Príjem televízneho a rozhlasového signálu v obci je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén.

2.10. Ochrana prírody

2.10.1. Koeficient ekologickej stability

Pre potreby výpočtu tohto koeficientu sú ekologicky najhodnotnejšie prirodzené krajinné prvky - predovšetkým lesy, lúky, pasienky, vodné plochy, ktorým pri výpočte priradíme vysoké hodnoty koeficientu ekologickej významnosti. K ekologicky najmenej hodnotným prvkom krajiny patria antropogénne prvky s nepriaznivým vplyvom na krajinu, ako sú predovšetkým zastavané plochy vrátane poľnohospodárskych areálov, komunikačných ťahov a tiež plochy intenzívne využívaného poľnohospodárskeho pôdneho fondu – orná pôda.

Riešené územie nemá veľký podiel krajinných prvkov s ekostabilizačnou hodnotou., napriek tomu z dôvodu malej plošnej výmery katastra musíme konštatovať, že tie sú viac menej rovnomerne rozložené. Blokom ornej pôdy a zastavanému územiu ako prvkom málo stabilným alebo ekologicky nestabilným konkurujú prvky s vysokou hodnotou ekologickej stability – lesné porasty, vodné toky so sprievodnou vegetáciou, vlhké alebo suchšie lúky poloprirodnej povahy, nie však v uspokojivej miere.

Lesné pozemky majú menej ako štvrtinové zastúpenie (23 %), trvalé trávne porasty tvoria asi 5%, vodné plochy asi 2 %. Tieto pozitívne prvky predstavujú spolu len 30 % plochy riešeného územia.

Z negatívnych prvkov orná pôda zaberá až 55 % plochy, zastavané územie približne 9 % a ostatné plochy 6 % (patria k nim aj záhrady s nízkou ekostabilizačnou hodnotou a takmer nulová sídelná zeleň). Tieto z hľadiska ekologickej stability negatívne prvky predstavujú spolu až 70 % plochy riešeného územia.

Koeficient ekologickej stability pre katastrálne územie obce Teriakovce dosahuje hodnotu 2,02 (Krajinno-ekologický plán obce Teriakovce, 2007), čo predstavuje územie s nízkou ekologickou stabilitou. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v katastrálnom území. Pre úplnosť je však potrebné poznamenať, že táto dosiahnutá hodnota obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajiny štruktúry a nezahrňuje kvalitatívny rozmer prvkov súčasnej krajiny štruktúry ako ani napr. znečistenie zložiek životného prostredia. Hodnota KES 2,02 v riešenom území vyjadruje, že riešené územie má nižší ako priemerný stupeň ekologickej stability (najvyššia hodnota je 5,0). Na základe tohto faktu je nevyhnutné navrhovať vytvorenie nových ekostabilizačných plôch a posilňovať existujúce ekologicky významnejšie štruktúry v katastrálnom území obce.

Výpočet koeficientu ekologickej stability bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$KES = \frac{P_{OP} \cdot ES_{OP} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{VO} \cdot ES_{VO} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OP} \cdot ES_{OP}}{CP_{KU}}$$

Pop - plocha ornej pôdy v katastrálnom území

ESop - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota 0,77)

Pza - plocha záhrad, ovocných sádov a viníc v katastrálnom území

ESza - ekologický stupeň záhrad ovocných sádov a viníc (priemerná hodnota 3,00)

Ptt - plocha trvalých trávnych porastov v katastrálnom území

ESst - ekologický stupeň trvalých trávnych porastov (priemerná hodnota 4,00)

Ple - plocha lesov v katastrálnom území
ESle - ekologický stupeň lesov (priemerná hodnota 5,00)
Pvo - plocha vodných plôch v katastrálnom území
ESvo - ekologický stupeň vodných plôch (priemerná hodnota 4,00)
Pzp - plocha zastavaných plôch v katastrálnom území
ESzp - ekologický stupeň zastavaných plôch (priemerná hodnota 1,00)
Pop - plocha ostatných plôch v katastrálnom území
ESop - ekologický stupeň ostatných plôch (priemerná hodnota 0,50)
CPku - celková výmera plochy katastrálneho územia
KES - stupeň ekologickej stability katastrálneho územia

2.10.2. Prvky územného systému ekologickej stability

Časti prírody a krajiny, ktorých zachovanie v ich pôvodnom prírodnom stave je dôležité pre zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, sa vyčleňujú ako prvky územného systému ekologickej stability (ďalej len ÚSES). Prvky tohto systému sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky na nadregionálnej úrovni Nadregionálny ÚSES, regionálnej úrovni Regionálny ÚSES a miestnej úrovni Miestny ÚSES. Prvky ÚSES sú vyznačené vo výkrese číslo 6 grafickej časti územného plánu obce.

2.10.2.1. Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability

Generel nadregionálneho ÚSES (ďalej len G N-ÚSES) bol schválený uznesením vlády SR č.312/1992 (vymedzenie prvkov G N-ÚSES v mierke 1:200 000) a následne bol transformovaný do ÚPN VÚC Prešovského kraja (posledné zmeny a doplnky ÚPN VÚC Prešovského kraja boli schválené Všeobecne záväzným nariadením č.4 zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 228 zo dňa 22.06. 2004).

Prvky nadregionálneho územného systému ekologickej stability do katastrálneho územia obce Teriakovce nezasahujú, čo však neznamená vylúčenie vplyvu prvkov tejto hierarchickej hladiny, zasahujúcich do susedných a blízkyh katastrálnych území (NRBc Kokošovská dubina a NRBk Čergov – Slanské vrchy – Zemplínske vrchy) - oba prvky situované v Slanských vrchoch).

2.10.2.2. Prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni

Prvky regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES) okresu Prešov sú definované v dokumente Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Prešov (Ekoland, 1994).

Prvky ÚSES na regionálnej úrovni, ktoré boli špecifikované tiež i v ÚPN VÚC Prešovského kraja (posledné zmeny a doplnky boli schválené Všeobecne záväzným nariadením č.4 zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 228 zo dňa 22.06. 2004), nie sú v celom rozsahu totožné s prvkami špecifikovanými v dokumente RÚSES okresu Prešov.

RÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny (biocentrá, biokoridory a interakčné prvky), ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

Prvky regionálneho územného systému ekologickej stability do katastrálneho územia obce Teriakovce nezasahujú, čo však nevylučuje pôsobenie prvkov ekologickej stability regionálnej úrovne na riešené územie zo susedných katastrálnych území.

2.10.2.3. Prvky územného systému ekologickej stability na miestnej úrovni

Na základe reálnej existencie nadradeného systému ekologickej stability v katastri a v jeho okolí (GNÚSES, RÚSES) sú prvky ÚSES vyššej hierarchickej úrovne doplnené o ďalšie prvky ÚSES, ktoré detailizujú kosťu ekologickej stability do miestnej úrovne.

V katastrálnom území obce Teriakovce sme vyčlenili 1 miestne biocentrum (MBc), 4 miestne biokoridory (MBk) a 2 miestne interakčné prvky (MÍp).

V riešenom území sa roztrúsene vyskytujú ďalšie menšie i väčšie enklávy, ktoré posudzujeme ako významnú doplnkovú zeleň s rôznymi funkciami (zhluky krovín, lesné remízkovité enklávy alebo krovinaté enklávy stabilizujúce staršie i relatívne čerstvé erózne ryhy a i.).

2.10.2.3.1. Miestne biocentra

Miestne biocentrum (MBc) Hájik – Chraste

Tvorí ho menší lesný komplex v Košickej kotline, ktorého podstatu tvoria dubové nátržníkové lesy, situovaný je v severovýchodnej časti katastra Teriakoviec, severovýchodnej obce. Biocentrum je spoločné pre katastre obcí Podhradík, Teriakovce a Vyšná Šebastová. Jeho význam spočíva v existencii lesného prioritného biotopu európskeho významu (pozri kapitolu 2.2.1.2.3 biotopy...) a vo funkcii refúgia pre zver a avifaunu.

2.10.2.3.2. Miestne biokoridory

Miestny biokoridor (MBk) Šalgovický potok

Tvorí ho hydricko-terestrický biokoridor vodného toku Šalgovický potok, t.j. vlastný tok a príľahlá sprievodná vegetácia toku, v ktorom dominujú vŕba krehká (*Salix fragilis*) a jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*). Okrem nich podstatnú zložku drevín tvoria ešte krovinaté druhy vŕb (*Salix sp.*), jelša sivá (*Alnus incana*), v suchších lemoch sa uplatňujú aj javor poľný (*Acer campestre*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), dub zimný (*Quercus petraea*) a i.

Okrem všeobecne známej funkcie hydrického koridoru plní biokoridor aj funkciu prenosu genetických informácií a spája MBc Hájik – Chraste s RBk Sekčov (táto funkcia Šalgovického potoka je silno degradovaná, pretože v úseku toku v Prešove cez príľahlú časť sídliska Sekčov je potok zredukován na kanál, prakticky bez sprievodnej vegetácie toku až po vtok do riečky Sekčov).

Miestny biokoridor (MBk) Baracký potok

Vo východnej východnej časti ho tvorí sústava troch potokov prameniacych v Slanských vrchoch. Všetky tri toky sa postupne spájajú v spoločný Baracký potok, ktorý tvorí spoločnú katastrálnu hranicu s katastrom obce Ruská Nová Ves.

Charakteristika biokoridoru je totožná s MBk Šalgovického potoka vrátane druhového drevinového zloženia, vrátane funkcií v krajine a vrátane charakteru prepojenia na RBk Sekčov v katastri Prešova.

Miestny biokoridor (MBk) – prítok Barackého potoka

Východne od obce preteká územím pomerne krátky vodný tok, prameniacy pod lesným komplexom Hájik a vlievajúci sa ako pravostranný prítok do Barackého potoka. Môžeme ho považovať za hydricko-terestrický biokoridor (vodný tok vrátane sprievodnej vegetácie toku), aj keď sprievodná vegetácia nesprievádza tok v celej jeho dĺžke. Horná časť toku je vhodná na zahustenie autochtónnymi drevinami.

Biokoridor spája MBc Hájik – Chraste s MBk Baracký potok.

Miestny biokoridor (MBk) Pod Sekom

Vytvára ho pás krovín rastúci popri poľnej ceste a v hornej časti relatívne čerstvá erózna rýha s roztrúsenou NDV v juhovýchodnej časti katastra pod MBc Hájik – Chraste. V podstate rozdeľuje dva veľké bloky ornej pôdy.

Územný plán obce rieši v telese tohto zatiaľ výlučne terestrického biokoridoru protizáplavové opatrenia voči prívalovým vodám plánovaným vybudovaním suchého poldra. Vybudovaním poldra a kanála odvádzajúceho prípadné vody pri ponechaní nezasiahnutých častí krovitých porastov a doplnení porastov popri kanálovom odvádzajúci nestratí doterajší biokoridor na funkciách, ale môže byť aj prínosom vyššej ekologickej kvality.

2.10.2.3.3. Miestne interakčné prvky

Miestny interakčný prvok (MĽp) – lúky pri Šalgovickom potoku

Jedná sa o pás lúčnych spoločenstiev, ktoré vytvárajú mozaiku suchších, mezofilných až vlhkých segmentov medzi ornou pôdou a hydricko-terestrickým biokoridorom Šalgovického potoka v severozápadnej časti katastrálneho územia obce Teriakovce.

Miestny interakčný prvok (MĽp) – lúky pri Barackom potoku

Jedná sa o pás lúčnych spoločenstiev mezofilných až vlhkých lúk po ľavej strane Barackého potoka v juhozápadnej časti katastra obce. V porovnaní s MĽp pri Šalgovickom potoku je MĽp pri Barackom potoku rozlohou menší. Plní tie isté funkcie, ako predchádzajúci MĽp.

2.11. Konceptia starostlivosti o životné prostredie

2.11.1. Krajinnoekologické opatrenia

Časť z nižšie uvedených krajinnoekologických opatrení je už do určitej miery v návrhu funkčného využitia plôch katastrálneho územia Teriakovce akceptovaná a ostatné krajinnoekologické opatrenia,

ktoré nie je možné vo výkresovej časti územného plánu obce vyjadriť, je potrebné rešpektovať pri ďalšom využívaní územia.

K najdôležitejším všeobecne uplatňovaným krajinnoekologickým opatreniam patrí:

- zachovať a posilňovať funkciu biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov ÚSES,
- plochy vymedzené ako prvky ÚSES považovať za funkčné plochy v územnom pláne – plochy s ekostabilizačnou funkciou,
- nezasahovať do plôch s ekostabilizačnou funkciou takými aktivitami, vymedzenie ktorých sa nezakrešuje do výkresov územného plánu obce, ktoré by znížili ich funkčnosť ako prvkov ÚSES,
- minimalizovať vnútorné zmenšovanie vymedzeného plošného rozsahu prvkov ÚSES / ekostabilizačných plôch,
- zabezpečiť súčasný prírodný resp. prírode blízky charakter prvku ÚSES / ekostabilizačnej plochy činnosťami bežného obhospodarovania typickými pre daný druh pozemku,

Ako ďalšie krajinnoekologické opatrenia sú definované nasledovné odporúčenia:

- nerozširovanie existujúcich stavebných objektov nachádzajúcich sa v kontakte s tokom smerom k toku,
- situovanie nových stavieb vo vzdialenosti cca 20 m od brehovej čiary toku,
- zväčšovanie výmery plôch vnútrostránovej zelené v rámci vnútornej štruktúry iných funkčných plôch – napr. plôch občianskej vybavenosti, plôch služieb, plôch rekreácie a športu,
- vytvorenie plôch pre výsadbu izolačnej zelené v rámci vnútornej štruktúry funkčnej plochy vymedzenej pre priemyselný alebo iný hospodársky areál,
- zachovanie, obnovenie alebo doplnenie sprievodnej a brehovej vegetácie na pobrežných pozemkoch podľa charakteru toku:
  - regulovaný tok – minimálne 5 m pás zelene na pobrežných pozemkoch,
  - neregulovaný tok – minimálne 10 m pás zelene na pobrežných pozemkoch,
- zachovanie a doplnenie chýbajúcej ostatnej krajnotvornej stromovej a krovitej vegetácie:
  - na medziach,
  - pozdĺž poľných ciest, miestnych komunikácií a ciest v extraviláne,
  - v rámci veľkablokových poľnohospodárskych štruktúr (okrem iného tiež z dôvodu obmedzenia veternej a vodnej erózie, vytvorenia migračných biokoridorov, úkrytových možností pre biotu),
- realizovanie nových opráv tokov a úprav tokov potrebných z dôvodu ochrany pred privalovými vodami, prípadne z dôvodu podmývania a následných zosuvov brehov, ekologicky prijateľným spôsobom tak, aby bol v maximálnej miere zachovaný prírodný charakter toku, v extraviláne i bez zmeny jeho trasy,
- realizovanie navrhovaných premostení tokov a priepustov pod komunikáciami tak, aby umožňovali potrebný prietok vody a zároveň i migráciu živočíchov,
- vykonávanie protierózných opatrení na poľnohospodárskej pôde, najmä na ornej pôde so sklonom nad 7°. Plochy so sklonom 7° – 15° je vhodné previesť do trvalých trávnych porastov a plochy so sklonom viac ako 15° je vhodné zalesniť a previesť do lesného fondu.

2.11.2. Odpadové hospodárstvo

Obec zabezpečuje odvoz tuhého domového odpadu v zmysle všeobecne záväzného nariadenia obce cez firmu A.S.A. – Slovensko, s.r.o. odvozom na skládku odpadov Hanušovce – Petrovce, kde sa tento zneškodňuje. Táto skládka je zaradená do kategórie pre nie nebezpečný odpad. Odvoz sa uskutočňuje raz za 3 týždne. Obec v spolupráci s firmou A.S.A. s r.o. rozbieha separovaný zber zhodnotiteľných zložiek komunálneho odpadu, v prvej fáze sú to papier, sklo a plasty. A.S.A. – Slovensko, s.r.o. má zmluvných partnerov na zhodnotenie jednotlivých vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu.

Obec až do doby realizácie verejnej splaškovej kanalizácie zabezpečuje a bude naďalej zabezpečovať podmienky na vyprázdňovanie obsahu domových žúmp v obci v zmysle § 36 ods. 9. písm. a) zákona číslo 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách v znení neskorších predpisov.

Odpad zo septikov a žúmp sa zneškodňuje v čistiarni odpadových vôd Kendice.

Obec zabezpečila likvidáciu a následnú rekultiváciu všetkých starých záťažových skládok na území obce.

Nakladanie s vyprodukovanými tuhými komunálnymi odpadmi na území obce bude zabezpečované v súlade so s Plánom odpadového hospodárstva obce, ktorý musí byť spracovaný v súlade s Plánom odpadového hospodárstva Prešovského kraja.

V obci je potrebné zvýšiť podiel zhodnocovania a znížiť podiel zneškodňovania týchto odpadov uprednostňovaním jeho materiálového zhodnotenia pred energetickým s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení. Je potrebné rozšíriť separovaný zber o zhodnotiteľné odpady dobudovaním dostatočného systému separovaného zberu zariadením na triedenie odpadov a v súlade so zákonom číslo 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších noviel zriadiť pre kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu na ploche kompostoviska v lokalite výroby a skladov v severnej časti hospodárskeho dvora.

2.12. Riešenie záujmov obrany štátu a ochrany obyvateľstva

2.12.1. V oblasti obrany štátu

Riešené územie nie je dotknuté záujmami obrany štátu. V riešení územného plánu obce podľa Správy nehnuteľného majetku a výstavby Ministerstva obrany Slovenskej republiky v Košiciach je potrebné akceptovať existenciu letiska Prešov v tejto oblasti, pretože obec Teriakovce sa nachádza v letiskovom priestore (MCTR) a je v blízkosti vlastného letiska.

V území nie sú stanovené lokálne požiadavky pre zámery rozvoja priestoru obrany štátu. Z riešenia územného plánu obce, ani z jeho prerokovania nevyplývajú požiadavky na stanovenie osobitných zásad vyplývajúcich zo záujmov obrany štátu.

2.12.2. V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva

V území nie sú stanovené lokálne požiadavky pre zámery rozvoja priestoru civilnej ochrany. Územie obce Teriakovce v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 565/2004 Z.z. z 29. septembra 2004 o kategorizácii územia Slovenskej republiky je podľa územných obvodov obvodných úradov Slovenskej republiky zaradené do II. kategórie územného obvodu Prešov.

Územný plán s ohľadom na veľkosť obce rieši hromadné ukrytie obyvateľstva obce v rámci civilnej obrany v súlade s príslušnými ustanoveniami vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky číslo 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a všeobecnými technickými požiadavkami na výstavbu a ukrytie obyvateľov rieši na území kategórií I – IV v bytových a rodinných domoch s kapacitou do 50 ukrytých osôb v plynutesných úkrytoch alebo v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne priamo v suterénoch rodinných domov.

Ukrytie pracovníkov výrobných sféry na území kategórie I a II v odolných a plynutesných úkrytoch v oblasti ohrozenia na území výroby v účelových priestoroch zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti.

Obec zabezpečí dopracovanie a schválenie plánu ukrytia obyvateľstva obce v prípade ohrozenia v zmysle vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky číslo 532/2006 Z.z. a zrealizuje zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia.

2.12.3. V oblasti požiarnej ochrany

Obec má v súčasnosti požiarnu zbrojnicu v dobrom stavebnotechnickom stave, ktorá svojou polohou a vybavením vyhovuje terajším potrebám obce. Obec nemá zriadený dobrovoľný hasičský zbor. Požiarne ochrana obce je zabezpečovaná jednotkou Hasičského a záchranného zboru v Prešove a hasičskou technikou v obci.

Požiadavky z hľadiska požiarnej ochrany obce sa riadia príslušnými ustanoveniami zákona číslo 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom a územný plán ich rieši v rámci rekonštrukcií a výstavbe nových miestnych komunikácií, chodníkov a voľných nástupných plôch zabezpečením dostatočných šírkových parametrov príjazdových ciest, ktoré je potrebné označiť a trvalo udržiavať a zabezpečením dostatočného množstva vody pre účely požiarnej ochrany v rámci verejného zásobovania obce vodou z rozvodných potrubí celoobecného vodovodu. Budovu hasičskej zbrojnice a studne je potrebné zrekonštruovať. Potreba požiarnej vody sa stanovuje v zmysle STN 73 0873. Rozvody vody sú riešené tak, aby bolo možné zokruhovanie jednotlivých vetiev. Každých 80 – 120 m budú na rozvoze vody osadené podzemné požiarne hydranty DN 80 podľa požiadaviek požiarnej ochrany (ďalej viď kap. 2.9.2.1.2. a kap. 2.9.1.1.2.).

2.12.4. V oblasti protipovodňovej ochrany

Obec sa rozprestiera medzi Barackým a Šalgovickým potokom. Potoky odvádzajú aj dažďové vody, ktoré sú zachytené priekopami a rigolmi. Potoky sú na niektorých miestach zanesené. Obec má len čiastočne vybudované záchytné priekopy.

V zmysle ustanovení zákona číslo 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov pozdĺž oboch brehov vodohospodársky významných vodných tokov Barackého potoka, Šalgovického potoka a bezmenného pravostranného prítoku Barackého potoka je potrebné pre potreby opráv a údržby ponechať územnú rezervu šírky min 5,0 m.

V rámci ochrany pred povodňami v územnom pláne obce je riešené zabezpečenie ochrany zastavaného územia obce pred povrchovými vodami miestnych potokov na Q_{100} ročné a možné prírodné anomálie s riešením záchyty splavenín, pri ktorých je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie „pridaného odtoku“ v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.

Na území obce je potrebné zabezpečiť:

- Komplexnú revitalizáciu vodného toku v zastavanom území na odvedenie Q_{100} ročnej veľkej vody potoka Barackého a Šalgovického potoka, so zohľadnením ekologických záujmov.
- Ďalej je potrebné zlepšovať vodohospodárske pomery na území obce na ostatných malých potokoch v povodí potoka Barackého a Šalgovického potoka zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií počas povodní aj v období sucha.
- Zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov.

Pre realizáciu protipovodňových opatrení je potrebné postupne a včas zabezpečovať prípravu potrebných dokumentácií.

Územný plán rieši protipovodňovú ochranu revitalizáciou a reguláciou Šalgovického potoka a Barackého potoka a zároveň rieši aj ochranu zastavaného územia obce v severnej a východnej časti obce.

Na území obce sa nachádza odvodňovací kanál v správe Hydromelióracie, š.p. Bratislava, ktorý je rešpektovaný v riešení územného plánu vrátane ochranného pásma 5,0 m od brehovej čiar kanála.

2.13. Vymedzenie zastavaného územia

2.13.1. Súčasný zastavaný územie

Obec v riešenom období do roku 2025 sa bude rozvíjať v katastrálnom území obce Teriakovce predovšetkým na svojom zastavanom území, ktorého hranica bola stanovená k 1.1.1990. Toto územie má výmeru približne 41,78 ha (viď grafická časť – výkres č. 3).

2.13.2. Nové územia určené na zástavbu

Nové územia určené na zástavbu na území súčasne zastavaného a navrhovaného územia obce sú vymedzené plochami pre výstavbu rodinných domov na lokalitách L 1 až L 5 o celkovej výmere 830 200 m², ďalej plochou rekreačno-športového areálu s výmerou 150 300 m², rozšírenia cintorína 3 900 m² a detského ihriska – parku 300 m².

Údaje o výmerách sú získané počítačovou metódou na mapových podkladoch použitých pre riešenie územného plánu a preto sa tieto nemusia zhodovať s údajmi evidencie nehnuteľnosti. Pre riešenie územného plánu obce sú postačujúce.

2.13.3. Priebeh hranice zastavaného územia obce

Nová hranica zastavaného územia obce Teriakovce je vymedzená čiarou vedenou na východe od južného okraja súčasne zastavaného územia obce, južným smerom 350 m, kde sa lomí smerom na západ až po bezmenný potok, kde pokračuje po brehu 120 m západným smerom, kde sa lomí smerom až k Barackému potoku, po jeho brehu sa vracia opäť k súčasnej hranici zastavaného územia. V južnej časti katastra sa odpája od pôvodnej hranice zastavaného územia vo vzdialenosti 20 m, od katastrálnej hranice ju kopíruje západným smerom až po cestu III. triedy Teriakovce – Solivar, kde sa napája na pôvodnú hranicu. Na druhej strane tejto cesty znovu sa odpája od súčasnej hranice zastavaného územia, pokračuje po brehu Barackého potoka v dĺžke asi 300 m, kde sa lomí smerom na sever, pokračuje 200 m, lomí sa na západ, pokračuje 350 m západným smerom. Tam sa lomí a pokračuje smerom na sever v dĺžke 140 m, prechádza cez štátnu cestu, pokračuje v dĺžke 125 m na sever, kde sa

lomí na východ a po 340 m sa lomí na sever v dĺžke 65 m. Ďalej pokračuje východným smerom v dĺžke asi 1 000 m, kde sa znovu lomí na sever, kde vo vzdialenosti 20 m kopíruje brehovú čiaru Šalgovického potoka východným smerom a približne po 450 m sa lomí na juh a napája sa na pôvodnú hranicu. Ďalšia zmena hranice zastavaného územia obce je severozápadne od hospodárskeho dvora, kde nová hranica sa odpája od pôvodnej a prechádza cez cestu a napája sa na pôvodnú hranicu zastavaného územia obce.

Priebeh hranice zastavaného územia (viď graf. časť – výkr. č. 3). Jej priebeh je vyznačený aj na výkresoch číslo 2, 4, 5 a 6.

2.13.4. Vymedzenie častí územia pre riešenie vo väčšej podrobnosti

Za účelom zabezpečenia kontinuálnej prípravy realizácie jednotlivých aktivít v katastrálnom území obce Teriakovce a územia s ním súvisiaceho a v zmysle vecnej a časovej koordinácie je potrebné zabezpečiť spracovanie dokumentácií spodrobňujúcich riešenie územného plánu obce a iné súvisiace dokumentácie.

Formou územných plánov zón:

Z riešenia územného plánu nevyplývala požiadavka riešiť niektoré územie formou územného plánu zóny.

Formou urbanistických štúdií je potrebné riešiť:

- lokalitu bytovej výstavby L 1 – L 5,
- rekreačno-športový areál.

Ďalej je potrebné zabezpečiť:

- špecializovanú štúdiu uskutočniteľnosti využitia termálneho vrtu pre rozvoj turizmu a cestovného ruchu a iné využitie,
- územnoplánovací podklad pre riešenie a vyznačenie peších turistických a cykloturistických trás na riešenom území a súvisiacich priestoroch,
- projekt pozemkových úprav,
- projekt sadových úprav navrhovaných plôch zelene,
- aktualizáciu lesného hospodárskeho plánu podľa výstupov zo schváleného územného plánu obce.

Podrobné riešenie v rozsahu projektových dokumentácií si vyžaduje:

- stavby pre dopravu, verejného dopravného vybavenia a siete technickej infraštruktúry,
- stavby energetiky a energetických zariadení,
- rozšírenie telekomunikačnej siete obce pre nové funkcie.

Pre plynulé napĺňanie zámerov riešenia územného plánu obce je potrebné zabezpečovať postupne a včas uvedené dokumentácie.

2.14. Vymedzenie ochranných pásiem a plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

2.14.1. Ochranné pásma

Riešenie územného plánu obce vymedzuje ochranné pásma pre jednotlivé siete dopravnej a technickej infraštruktúry v súlade so všeobecne platnými právnymi predpismi a STN takto:

Ochranné pásma cestnej dopravy:

220 m – pre pripravovanú rýchlостnú komunikáciu v západnej časti obce,

Podľa zákona číslo 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov je ochranné pásmo určené zvislými plochami vedenými od osi vozovky po oboch stranách komunikácie:

20 m – pre cesty III/0681 mimo zastavaných častí obce.

Ochranné pásma leteckej dopravy:

V zmysle § 30 zákona číslo 143/1998 Z.z. o civilnom letectve v znení neskorších predpisov (letecký zákon), je potrebný súhlas Leteckého úradu Slovenskej republiky na stavby:

- vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1 písm.a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1 písm.b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice (§ 30 ods.1 písm.b).

Ochranné pásma energetiky:

Podľa zákona číslo 656/2004 Z.z. o energetike §36 je ochranné pásmo vonkajšieho / podzemného elektrického vedenia vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia / krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vedenia vodiča / kábla. Táto vzdialenosť je podľa článku 2 zákona pre vonkajšie nadzemné elektrické vedenia s napätím

a) od 1 kV do 35 kV vrátane:

- 10 m – pre vodiče bez izolácie elektrického VN vedenia linky číslo 209 v centrálnej časti územia obce,
- 4 m – pre vodiče so základnou izoláciou,
- 2 m – pre vodiče so základnou izoláciou v súvislých lesných priesekoch,
- 1 m – pre závesné káblové vedenie,
– vzdušné NN vedenie do 1 kV nemá ochranné pásmo vymedzené.

d) od 220 kV do 400 kV vrátane:

- 25 m – pre vodiče bez izolácie elektrického VVN vedenia linky číslo 477/478 Lemešany – Krosno vo východnej časti územia obce.

Táto vzdialenosť je podľa článku 7 zákona pre podzemné elektrické vedenie vrátane vedenia riadiacej, regulačnej a zabezpečovacej techniky:

- 1 m – pri napätí do 110 kV.
- 3 m – pri napätí nad 110 kV.

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia je podľa článku 9 zákona vymedzená zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti kolmo na oplotenie alebo hranicu objektu elektrickej stanice:

- 10 m – od konštrukcie transformovne s napätím do 110 kV.

V ochrannom pásme elektrického vedenia a zariadenia je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky a vysádzať trvalé porasty,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo by sa ohrozila bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky,
- pod vzdušným vedením pestovať porasty s výškou nad 3 m, respektíve mimo vedenia do vzdialenosti 5 m tak, aby pri páde nepoškodili vedenie,
- nad zemným elektrickým vedením jazdiť s ťažkými mechanizmami a bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa vykonávať zemné práce.

Ochranné pásma vodného hospodárstva:

Ochranné pásma verejných vodovodov a verejných kanalizácií podľa zákona číslo 442/2002 Z.z. uvedené v § 19, odstavec 2, slúžia k ich bezprostrednej ochrane pred poškodením a na zabezpečenie ich prevádzkyschopnosti a vymedzujú pásma ochrany, ktorým sa rozumie priestor v bezprostrednej blízkosti verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie. Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany:

- 10 m – pre vodovodný rad Východoslovenskej vodárenskej sústavy Starina DN 1000 mm v západnej časti obce,
- 1,5 m – pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm.

Ochranné pásma pre plynovody a prípojky:

Ochranné pásma pre plynovody podľa § 56, odstavec 2, zákona číslo 656/2004 Z.z. je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu alebo iného plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je:

- 4 m – pre plynovody a prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 1 m – pre NTL a STL plynovody a prípojky s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce.
- 8 m – pre technologické objekty plynu,

V ochrannom pásme plynárenského zariadenia je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vykonávať činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne by sa mohlo poškodiť vedenie plynu alebo by sa ohrozila bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky,

Bezpečnostné pásmo pre plynovody a prípojky :

Bezpečnostné pásmo pre plynovody podľa § 57, odstavec 2, zákona číslo 656/2004 Z.z. je priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je:

10 m – pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,

V bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia je zakázané:

- zriaďovať stavby a konštrukcie.

Smerové ochranné pásmo pre trasu rádioroleového prenosu na ÚTO Prešov:

20 m – v smere rádioroleového prenosu.

V smerovom ochrannom pásme rádioroleového prenosu, kde bez vedomia investora rádioroleového prenosu je zakázaná:

- výstavba výškových budov, presahujúcich nadmorskú výšku hranice ochranného pásma,
- inštalácia generátorov, silných energetických zdrojov, vedení, vysieláčov a radarov.

Ochranné pásmo telekomunikačných káblov podľa zákona číslo 610/2003 Z.z.:

1,5 m – od osi telekomunikačného kábla.

Tieto ochranné pásma súvisia so sieťami technickej infraštruktúry a dopravy uvedenými v príslušných kapitolách a významnejšie z nich sú zdokumentované v grafickej časti.

Dalšie ochranné pásma vyplývajúce z funkcie jednotlivých funkčných plôch sú:

Ochranné pásmo cintorína k okraju súvislej bytovej zástavby je 50 m od oplotenia, v ktorom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy podľa zákona číslo 470/2005 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona číslo 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Na ploche výroby a skladov je navrhnuté ochranné pásmo 50 m.

Na ploche hospodárskeho dvora je navrhované ochranné pásmo 100 m.

Iné ochranné pásma:

V zmysle ustanovení § 49 zákona číslo 364/2004 Z.z. o vodách pozdĺž oboch brehov vodného toku, kde môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky, je potrebné pre potreby opráv a údržby ponechať územnú rezervu šírky:

5 m – od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom vodnom toku Barackého a Šalgovického potoka,

2.14.2. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

2.14.2.1. Plochy ohrozených území

Považovať za plochy ohrozených území inundačné územia vodných tokov:

- Barackého potoka
- Šalgovického potoka

a až do doby realizácie protizáplavových opatrení na týchto vodných tokoch v ich inundačnom území okrem ekologických stavieb a sietí stavieb technickej infraštruktúry nerealizovať žiadnu výstavbu.

2.14.2.2. Plochy chránených častí prírody a krajiny

V katastrálnom území obce Teriakovce sa nenachádza žiadna prírodná rezervácia ani ochranné pásmo v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. Pre celý kataster platí 1. stupeň ochrany.

2.14.2.3. Plochy pamiatkovej ochrany

Plocha národnej kultúrnej pamiatky rímskokatolíckeho kostola sv. Michala je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 10759/0 a súvisiaceho areálu. Na ploche národnej kultúrnej pamiatky je nevyhnutné dodržať ustanovenia § 32 zákona číslo 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Evidovanú archeologickú lokalitu plochu historického jadra obce, ktoré má stredoveký pôvod je potrebné považovať za územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až

novoveku. Podmienky jej ochrany zabezpečuje Krajský pamiatkový úrad Prešov v územnom a stavebnom konaní.

Ďalšou plochou je lokalita sídliskovej vrstvy s nálezmi z mladšej až neskorej doby kamennej, ktorá sa nachádza juhozápadne od centra obce v údolí Barackého potoka.

2.15. Vyhodnotenie použitia poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske využitie

Vyhodnotenie poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske využitie tvorí samostatnú textovú prílohu. Grafické znázornenie tohto vyhodnotenia je vyjadrené vo výkrese číslo 7 grafickej časti územného plánu.

2.16. Hodnotenie navrhovaného riešenia

Riešenie územného plánu vyplynulo z potreby vypracovať pre obec Teriakovce dlhodobú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja, pretože obec Teriakovce nemá v súčasnosti záväzný územný plán obce, ani žiadne územnoplánovacie dokumentácie, ktoré by vytvorili adekvátne územnoplánovacie podmienky pre rozvoj jednotlivých funkčných zón predovšetkým pre bývanie, výrobu, rekreáciu, turizmus a cestovný ruch. Z rozvojového programu obstarávateľa nevyplývala požiadavka spracovať varianty a alternatívy. Obec nemá viac ako 2000 obyvateľov a preto nebolo potrebné spracovať v zmysle § 21 odstavca 2 stavebného zákona koncept územného plánu obce. Bilančným rokom územného plánu obce bol zadaním stanovený rok 2025. Riešenie Územného plánu obce Teriakovce dôsledne vychádzalo zo zadania schváleného Obecným zastupiteľstvom v Teriakovciach dňa 24. 10. 2007 uznesením číslo 44/10/07 v súlade so stanoviskom Krajského stavebného úradu v Prešove, odboru územného plánovania číslo 2007–896/3232–2 zo dňa 27.9. 2007 k posúdeniu návrhu zadania pre spracovanie Územného plánu obce ako základného záväzného podkladu pre spracovanie územného plánu obce. V riešení sú dodržané záväzné zásady a regulatívy Územného plánu VÚC Prešovského kraja 2004. Z riešenia územného plánu nevyplývali žiadne požiadavky na preschválenie zadania.

Riešenie územného plánu splnilo všetky požiadavky schváleného zadania a vyriešilo hlavne ciele riešenia Územného plánu obce Teriakovce, ktorými bolo prehodnotenie súčasnej urbanistickej štruktúry obce. Tieto vzťahy a výhľadové požiadavky obce zosúladuje v kontexte obce a záujmového priestoru. Navrhlo optimálne usporiadanie funkčných plôch, navrhlo občiansku, dopravnú a technickú vybavenosť z pohľadu perspektívneho rozvoja sídla. Riešenie rešpektuje záujmy ochrany prírody, definuje výhľadové potreby siete technickej infraštruktúry a dopravného systému a to tak nadriadeného, ktoré vyplýva zo štruktúry osídlenia ako aj lokálneho. Riešenie posilňuje krajinné-estetické a ekologické faktory v území využívajúc morfológické danosti územia, ako aj vodných tokov Barackého a Šalgovického potoka. Sídelný potenciál zhodnocuje štruktúru obyvateľstva, demografický vývoj a predpoklady pre bilančné obdobie k roku 2025 pri akceptovaní prirodzeného prírastku obyvateľstva ako aj vytvorenia ponuky pre rekreáciu a turistický ruch. Riešilo záujmy v oblasti obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej a protipovodňovej ochrany. Vyhodnotilo vplyv hospodárenia na poľnohospodárskom a lesnom pôdnom fonde a stanovilo zásady odpadového hospodárstva.

Riešenie územného plánu stanovilo zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Vymedzilo nové hranice zastavaného územia obce, ochranné a stanovilo nové ochranné pásma. Vypracovalo zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a zoznam verejnoprospešných stavieb. Navrhované zámery zosúladilo s územným systémom ekologickej stability, v rámci ktorého sú definované prvky z Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability a navrhnuté prvky kostry ekologickej stability na miestnej úrovni.

Územný plán je tak základným nástrojom pre obec na riadenie celého investičného procesu v obci počas záväznosti územného plánu obce. Umožňuje priechodnosť investičných zámerov pri konkrétnej povoľovacej činnosti riešenej v územnom pláne obce a následnom vydávaní územných rozhodnutí a stavebných povolení, umožňuje koordináciu zámerov výstavby v území, je záväzným podkladom pre projektovú prípravu dopravnej, technickej a sociálnej vybavenosti v obci. Umožňuje realizovať v obci stavby verejnoprospešného charakteru.